

**ΤΑ ΘΑΡΡΟΥΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ
ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ
Γεωργίου Β. Γιαννούλη ιερέως**

Αναγνώστη

Αυτές οι αναμνήσεις που περιγράφω στο μικρό αυτό κείμενο, αρχίζουν από το έτος 1939. Περιλαμβάνει την περίοδο της κατοχής και τελειώνει το έτος 1983 όπου η κυβέρνηση της Ελλάδος αναγνώρισε την εθνική αντίσταση. Όπως ακριβώς τα έζησα προσωπικά, περιγράφω τα κυριότερα γεγονότα, αποφεύγω λεπτομέριες και συμπεριφορές ανθρώπων που στεναχώρησαν και έβλαψαν συνανθρώπους σε μια δύσκολη και μαύρη εποχή για την Ελλάδα καταπατημένη από τρεις κατακτητές, όπου τις συνέπειες πλήρωσε και το μικρό μας χωριό Θαρρούνια, με τη σωστή του τοποθέτηση στην Κατοχή.

Παιδί της εθνικής αντίστασης.
Είναι Ε.Π.Ο.ΝΙΤΗΣ

Έχει τελειώσει η σύναξη της Ε.Π.Ο.Ν στο δημοτικό σχολείο Αλιβερίου την 19^η Ιουλίου 1943. Με αισιοδοξία ατενίζει το μέλλον. Πιστεύει και ονειρεύεται μια ζωή καλύτερη, ελεύθερη, δημοκρατική. Πατρίδα που θα προσφέρει εργασία, παιδεία και ίσες ευκαιρίες σε όλους τους ανθρώπους. Όμως τι κρίμα! Ήταν ένα όνειρο!!!

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

ΚΑΙ Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ Σ'ΑΥΤΗΝ

ΑΠΟ ΤΟ 1939 ΕΩΣ ΤΟ 1949

Θαρρούνια

Το χωριό μου το αγαπώ πολύ! Ξέρω πως για τους ξένους δεν αξίζει τίποτε! Αλλά πώς να το κάνω; Για μένα είναι η ίδια μου η ζωή, γιατί κάθε κλαρί και πέτρα του μού θυμίζουν πρόσωπα και πράγματα που μιλούνε μέσα στην ψυχή μου, μου φέρνουν στο μυαλό όμορφες στιγμές και γεγονότα θλιβερά που έζησα, ένοιωσα και μείνανε ολοζώντανα γραμμένα στην παιδική μου ψυχή. Εκεί γεννήθηκα, εκεί μεγάλωσα, εκεί με βρήκε η Κατοχή δεκαεπτάχρονο παιδί, εκεί έμαθα τα πρώτα γράμματα, εκεί έπαιξα τα απλά παιχνίδια φίκιο και αμάδες, εκεί βρήκα την πιο όμορφη ψυχαγωγία με φίλους καλούς και συγγενείς, εκεί με άγγιζαν χαρές και λύπες, εκεί. έφτιαξα οικογένεια, εκεί ταφήκαν οι γονείς μου, αδέρφια μου και συγγενείς αγαπητοί.

Εκεί κοντά τους θα αναπαυθώ κι εγώ!

Αυτή την εξιστόρηση ή αφήγηση για τη συμβολή του χωριού μου στην Εθνική Αντίσταση τολμώ, επειδή ακριβώς το αγαπώ! Πιστεύω ότι καλό είναι να υπάρχει ένα γραπτό κείμενο -από πρώτο χέρι- γιατί οι περισσότεροι που έπαιξαν ρόλο με τη συμμετοχή τους στην Εθνική Αντίσταση, δυστυχώς έφυγαν από αυτή τη Ζωή. Και έφυγαν χωρίς να χαρούν την αναγνώριση από την πολιτεία μιας τιμής που δικαίωσε τη θέση κάθε αγωνιστή, που πήγε ενάντια στους κατακτητές. Έφυγαν με το πικρό παράπονο του εχθρού της πατρίδας. Πρέπει λοιπόν να μάθουν τα παιδιά μας τη συμβολή του χωριού τους σ' ένα αγώνα δίκαιο και εθελοντικό.

Θα προσπαθήσω να αιτιολογήσω πώς τα Θαρρούνια βρέθηκαν πρωτοπόρα και σε μεγάλο ποσοστό στην Εθνική Αντίσταση, εν αντιθέσει με τα γύρω χωριά, που τήρησαν διαφορετική γραμμή.

Θα αποφύγω να αποκαλύψω τις λίγες εξαιρέσεις που στάθηκαν εμπόδιο στον ωραίο αυτόν αγώνα με τα καμώματά τους. Το κάνω αυτό, να μη στενοχωρήσω κι αυτούς και τα παιδιά τους.

Αναγκάζομαι να χρησιμοποιώ το όνομά μου, όχι για προβολή και περιαυτολογία, αλλά γιατί δεν γράφω μυθιστόρημα, γράφω γεγονότα αληθινά πέρα για πέρα, όπως ακριβώς τα έζησα εγώ και μάλιστα πολύ έντονα όλη αυτή την περίοδο.

Και πρώτα αρχίζω από τον εαυτό μου, πώς και τι συνέβη και ακολούθησα ιδέες προοδευτικές σε μια εποχή με πολίτευμα τη δικτατορία.

1939

Είμαι μαθητής της 2ας Ημιγυμνασίου στο Αλιβέρι. Οργανωμένο μέλος της ΕΟΝ του Μεταξά. Μέσα στα μαθήματα τα συνηθισμένα, πρωτεύουσα θέση έχει το μάθημα της "Εθνικής Αγωγής". Τα κεφάλαιά του αναγκάζομαστε να τα μαθαίνουμε απ'έξω και αυτολεξεί, σαν να είναι δόγματα. Η στολή του φαλαγγίτη που φόρεσα και στοίχισε στον μακαρίτη τον πατέρα μου δέκα φορτία ξύλα -γυρίζοντας τις γειτονιές του Αλιβερίου με μισό τσαρούχι τρύπιο στα πόδια του- για να τα πουλήσει! (Ταλαίπωρε πατέρα, πόσο σε σκέπτομαι τώρα!).

Οι παρελάσεις με τον χιτλερικό χαιρετισμό, τα εμβατήρια "Γιατί χαίρεται ο κόσμος και χαμογελά, πατέρα, γιατί λάμπει ο ήλιος έτσι, γιατί φέγγει έτσι η μέρα;" κλπ, έχουν όλα αυτά ποτίσει και μολύνει την παιδική και νεανική μου ψυχή. Έχω πιστέψει απόλυτα πως ο δικτάτορας είναι πατέρας μας! Μου έχει γίνει συστηματική πλύση εγκεφάλου. Την 4η Αυγούστου τη θεωρώ ανώτερη και από την 25η Μαρτίου, εθνική γιορτή. Η δικτατορία έχει επιβάλει τον γιορτασμό της με χαρές και πανηγύρια. Το φτωχό μου χωριό, στον χώρο δίπλα στην Εκκλησία, πανηγύριζε κάθε χρόνο με όργανα και φαγητά τη **μαύρη** μέρα της 4ης Αυγούστου (κατοπινή διαπίστωση).

Κάθε φτωχόσπιτο είχε κρεμάσει και από μια σημαία, ήθελε δεν ήθελε! Αυτή την εποχή ξεφύτρωσαν άνθρωποι που ανάφερναν στην Αστυνομία το μεγάλο κακό: να μην έχει ένας φτωχός σημαία! Οι συνέπειες ήταν ανάλογες!

Σ' αυτή την ψυχολογική κατάσταση βρίσκομαι, ποτισμένος με τα νάματα της δικτατορίας αυτή την εποχή.

Τότε ακριβώς διορίζεται και έρχεται στο χωριό μου δάσκαλος ένας νέος με πολλά χαρίσματα. Μορφωμένος εκπαιδευτικός και στην εμφάνιση λεβεντάνθρωπος. Λεγότανε Γεώργιος Ιωάννου Σταμάτης. Ήταν από τη Λιλαία Παρνασσίδος. Γνωριστήκαμε. Με πλησίασε με καλοσύνη. Οι ιδέες του ήταν προοδευτικές,

δημοκρατικές. Δεν έμαθα αν ήταν μέλος του Κ.Κ, δεν μου έκανε ποτέ λόγο. Ήταν πολύ καταδεχτικός, σεμνός, τιμούσε τους γέρους και αγαπούσε πολύ τα παιδιά. Συχνά ερχόταν στο σπίτι μου, που ήταν πολύ κοντά στο σχολείο -καθώς και σε όλα τα σπίτια- καθόταν συνέτρωγε μαζί μας στον σοφρά, χωρίς να σιχαίνεται την ακαταστασία μας και τη βρομιά μας (γνώρισμα της εποχής εκείνης). Η ευγένεια και η καλή του συμπεριφορά τον έκαναν πολύ αγαπητό σ' όλο το χωριό. Από τους μαθητές του αγαπήθηκε όσο κανείς δάσκαλος, γι' αυτό μέχρι σήμερα δεν τον ξεχνούν. Εκτός από τα μαθήματα, έλεγε και έδειχνε τρόπους στους χωριάτες για καλύτερη στις μικροκαλλιέργειές τους. Είχε δημιουργήσει φυτώριο στο προαύλιο της Παναγίτσας και τα Σαββατοκύριακα λάβαινα κι εγώ μέρος στο πότισμα, σκάψιμο, περιποίηση. Τα δεντράκια που μεγάλωναν, τα έδιναν στους χωριάτες (κυρίως μυγδαλιές) να τα φυτέψουν στα χωράφια τους

Οι συχνές επαφές μας και συζητήσεις, μας έφεραν πιο κοντά και τα Σαββατοκύριακα και τις μέρες Χριστουγέννων και Πάσχα -συνήθως δεν έφευγε- κάναμε παρέα. Πηγαίναμε και για κυνήγι σε καρτέρι για λαγούς (δεν είχαμε σκοτώσει όμως κανένα). Οι συζητήσεις μας επόμενο ήταν να επεκταθούν και στην πολιτική κατάσταση που επικρατούσε. Με πολλή προσοχή άρχισε να μου λέει για τις αδικίες που επικρατούν στον κόσμο, τις διάφορες ανισότητες, έκανε σύγκριση της σκληρής ζωής του χωριού μου με την εύκολη ζωή των πλουσίων, την αντίθεση που υπάρχει ανάμεσα στη θρησκεία μας, που διδάσκει ισότητα, αγάπη, και δεν επιτρέπεται άλλος να πεινάει και άλλος να μεθάει!! Επιχειρήματα στηριγμένα στο Ιερό Ευαγγέλιο. Μου τα έλενε με καλοσύνη και υπομονή και μου ζητούσε να λέω τις αντιρήσεις μου. Αλλά πού να διαφωνήσω; Δεν είχα βάσεις να αντισταθώ. Άρχισα να υιοθετώ τις γνώμες του και να επιζητώ τέτοιου είδους συζητήσεις. Ήδη η στροφή μέσα μου έχει γίνει. Με μαθαίνει τα κακά της δικτατορίας, τα βασιανιστήρια που επιβάλλει στους ανθρώπους, που το μόνο κακό τους ήταν ότι πίστευαν σε διαφορετικό πολιτικό σύστημα.

Αυτές τις διαλογικές συζητήσεις τις έκανε σε όλους τους χωριάτες σε κοινωνικά γεγονότα (βαπτίσεις, γάμους), που ερχόταν σε στενή επικοινωνία. Ακόμα και με τους μαθητές της Πέμπτης και Έκτης Τάξης έκανε κοινωνικές προοδευτικές συζητήσεις. Είχε γίνει φίλος μαζί τους, όπως με τους μαθητές του Γ.Β. Καπενή και Ε.Κ. Καπενή, που δεν τον ξεχνούν και ακολούθησαν τις ιδέες του μέχρι σήμερα.

Παρέα αχώριστη ήταν και με τον Σταύρο Παλόγο (τυφλό), που πιο κάτω θα γράψω περισσότερα γι' αυτόν. Επίσης με τον Κ.Γ. Μωλέ (Ζαΐμη) -φίλοι αχώριστοι και του βάπτισε ένα παιδί, τη Σταυρούλα. Και τους δύο αυτούς τους άλλαξε τις ιδέες ριζικά. Από τότε η λέξη κομμουνιστής δεν μας φόβιζε και τόσο. Είχαμε ακούσει και μάθει από τους γονείς μας, ότι οι κομμουνιστές είναι κακούργοι, ότι δεν έχουν οικογένεια, δεν έχουν θρησκεία, όποια γυναίκα θέλει ο καθένας τη βιάζει και κάνουν ό,τι κακό μπορεί να φανταστείς! Παίρνουν τις περιουσίες των άλλων για δικές τους! Και μας είχε πιάσει φόβος και τρόμος να μη μας πάρουν τα χωράφια μας!!

Οκτώβριος του 1940

Πόλεμος, 28 του μήνα, το πρωί. Χτύπησε η καμπάνα του χωριού πολλές φορές και γρήγορα! Τι είναι; Πόλεμος! Πόλεμος! Συγκεντρωθήκαμε στο χοροστάσι, εκεί στον Άη Γιώργη. Κλάματα και τρόμος! Ράδιο δεν υπάρχει! Το τηλέφωνο δουλεύει και γράφουμε τα τηλεγραφήματα για επιστράτευση. Ώρα 9 έφτασε ο ταχυδρόμος, ο Κ. Ρέτσας. Έδωσε το αλόγό του στο περνάρι του Γιάννη του Κιούση, όπου ήταν το στέκι του, κατέβασε τη σάκα του γεμάτη χαρτιά και έβγαλε μια προκήρυξη με κεφαλαία γράμματα, που θυμάμαι την επικεφαλίδα που έγραφε:

**ΕΛΛΗΝΕΣ, Η ΠΑΤΡΙΣ ΣΑΣ
ΣΑΣ ΚΑΛΕΙ ΝΑ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΕΙΤΕ.
ΤΡΕΞΕΤΕ ΥΠΟ ΤΑΣ ΣΗΜΑΙΑΣ.**

Οι νέοι του χωριού έτρεξαν για τη σωτηρία της πατρίδας. Τα ζώα μας κι αυτά μέσα μεταφοράς της εποχής, κι αυτά για τον αγώνα.

Εδώ σημειώνω τα πρώτα σημάδια εξαιρέσεως γι' αυτούς που δεν τους πήραν τα ζώα, βγάζοντάς τα ως άχρηστα! Είναι οι γνωστοί και μη εξαιρετέοι της κάθε εποχής!

Ο δάσκαλός μας, από τους πρώτους και με το χαμόγελο, έτρεξε να φράξει τον δρόμο του άδικου εισβολέα.

‘Όταν οι εχτροί διώχτηκαν από το Ελληνικό έδαφος και μπήκαν στην Αλβανία, ο δάσκαλος δεν σταμάτησε την επικοινωνία μαζί μου. Σ’ ένα γράμμα του, μου έγραψε: “*Η άδικη επίθεση του φασισμού άρχισε ήδη να πληρώνεται. Σε λίγο, να είσαι βέβαιος, η Αδριατική θα τους δεχτεί για ένα ψυχρό ντουζ....*”.

1941

‘Ηρθε η κατάρρευση. Η Ελλάδα γονάτισε. Ο κατακτητής απλώθηκε παντού. Οι κατά τόπους συνεργάτες του στις δόξες τους! Ο δάσκαλος από την ηρωϊκή Λιλαία μάς γράφει. Δεν αποκόπτεται, γιατί κι αυτός μας αγάπησε. Γράφει, αλλά με υπονοούμενα πλέον. ‘Ηρθε στο χωριό, αλλά δεν θυμάμαι ακριβώς πότε. ‘Ηρθε να μας χαιρετήσει για τελευταία φορά, αλλά συγχρόνως να μας θυμήσει το χρέος μας σαν Ελλήνων σκλαβωμένων και να φανούμε αντάξιοι των πατέρων μας, που με το αίμα τους έδιωξαν τον τούρκο κατακτητή.

Μας είπε ότι στη Ρούμελη είναι πολλοί νέοι έτοιμοι να ανέβουν στα βουνά. ‘Όσο για όπλα, έχουν πολλά κρυφτεί σε σπηλιές, την εποχή που έσπασε και κατάρρευσε το μέτωπο. Η ώρα δεν αργεί. Για σας που είστε νησί, ακόμα δεν είναι καιρός. Μας είπε να φυλαγόμαστε από τους συνεργάτες των εχθρών μας και να μη μεταδίδουμε αυτά όπου κι όπου, αλλά να τα γνωρίζει ο κύκλος μας και πως γρήγορα θ’ αρχίσει η πάλη για τη λευτεριά.

Μας έκανε το τραπέζι μ’ ένα κοτόπουλο στο μαγαζί, τραγούδησε το “*Γιάννο και την Παγώνα*”, που ήταν το προσφιλές του τραγούδι (γιατί έτσι λέγανε τον πατέρα και τη μάνα του) και μας είπε: “*Ίσως να μην ξανάρθω*”. Και δεν ξανάρθε πράγματι. Ανέβηκε στο βουνό από τους πρώτους με το όνομα ΒΡΑΧΑΤΗΣ, πολέμησε τον κατακτητή ψυχή τε και σώματι, αλλά η μοίρα τού είχε γράψει να μη γνωρίσει τη λευτεριά της πατρίδας μας από τους νέους κατακτητές! Σκοτώθηκε κοντά στο χωριό του στις αρχές του εμφύλιου πολέμου το 1946 και τάφηκε το σώμα του χωρίς το κεφάλι! Οι κυνηγοκεφαλοί της εποχής πήραν τα λύτρα της βαρβαρότητας και του σαδισμού τους! (Αλήθεια, πώς αισθάνονται άραγε αυτοί και τα παιδιά τους;).

Η κυβέρνηση του βουνού τού απένειμε τον βαθμό του Αντισυνταγματάρχη για την ηρωϊκή του δράση. Κατά τη γνώμη μου, η προσωπικότητα του Γιώργου Σταμάτη έπαιξε βασικό και σπουδαίο ρόλο στην ανάπτυξη του δημοκρατικού προοδευτικού πνεύματος και κινήματος στο χωριό μου. Πριν τον ερχομό του, τα Θαρρούνια κατά 90% ψήφιζαν το Λαϊκό κόμμα και μόνο το 10% το Βενιζελικό. Είναι αδιαφιλονίκητα ο πρώτος που έριξε τον σπόρο της δημοκρατίας στο χωριό μου, τον φρόντισε και τον καλλιέργησε με την καλή του και φωτισμένη συμπεριφορά και το αποτέλεσμα φάνηκε με τη διαφοροποίησή του από τα γύρω χωριά. Το χωριό μου οφείλει να δώσει το όνομά του σε κάποιο δρόμο του, εις ανάμνηση. Πιστεύω πως σύντομα θα το κάνει....

Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Τα Θαρρούνια βρίσκονται στην κεντρική Εύβοια, σύνορο της επαρχίας Καρυστίας με την επαρχία Χαλκίδας. Η θέση τους είναι μειονεκτική και δεν ευνοούσε τη μόνιμη παρουσία των ενόπλων τμημάτων της Εθνικής Αντίστασης - όταν δημιουργήθηκαν αργότερα οι οργανώσεις της Αντίστασης. Βρίσκεται χτισμένο μέσα σε φαράγγι. Ήταν όμως η σκοπιά και η προφυλακή, το μάτι του 3ου Τάγματος του ΕΛΑΣ, που η έδρα του ήταν Σέττα, Μακρυχώρι, Μανίκια, Επισκοπή. Τα Θαρρούνια λοιπόν σε όλο το διάστημα της Αντίστασης ήταν η νεκρή ζώνη. Η περιοχή του Αλιβερίου μέχρι Παναγιά ήταν στη διάθεση των κατακτητών.

Μέσα σ' αυτή την άσχημη τοποθεσία που βρίσκεται το χωριό Θαρρούνια, εντούτοις είχε την καλύτερη οργάνωση, την πιο δραστήρια και την πιο ζηλευτή.

Πριν προχωρήσω πώς αναπτύχθηκε, αναφέρω με λίγα λόγια την προσφορά του στον αγώνα της Αντίστασης.

Στον Ελληνοϊταλικό πόλεμο έλαβαν μέρος γύρω στους 40 άνδρες. Δύο σκοτώθηκαν στα αλβανικά βουνά:

1ος Βασίλειος Γ. Γιαννούλης

2ος Νικόλαος Ε. Καπενής

Στην Αντίσταση

Στον ΕΛΑΣ έλαβαν μέρος οι:

- Κωνσταντίνος Η. Κιούσης
- Δημήτριος Α. Γιαννούλης
- Απόστολος Γ. Μωλές

Στον Εφεδρικό ΕΛΑΣ

Οργανωμένοι 12 νέοι ένοπλοι

Στην ΕΠΙΟΝ 10 νέοι

5 Αετόπουλα

Στις Επιτροπές Εθνικής Αλληλεγγύης

Στην Επιμελητεία του Αντάρτη

Στη Λαϊκή Αυτοδιοίκηση συμμετείχαν και υπηρέτησαν άνδρες με κύρος και πρόσφεραν με χαρά και με ευθύνη τον εαυτό τους. Γυναίκες συμμετείχαν στις λαϊκές συνελεύσεις και για πρώτη φορά στην Ελλάδα με τη συμμετοχή τους και την ψήφο τους έκαναν επιλογή για επιτροπές, μέλη ή για διάφορες αποφάσεις.

Δύο σπίτια κάηκαν, γύρω στα δέκα λεηλατήθηκαν και γλίτωσαν τη φωτιά λόγω επαφής των με άλλα. Επτά άτομα φυλακίστηκαν, ένας για τη Μακρόνησο, δύο για τη Γερμανία. Χιλιάδες κότες και εκατοντάδες γιδοπρόβατα άρπαξαν με τη βία να φάνε οι κατακτητές και οι συνεργάτες τους. Αυτά βέβαια γίνονταν με υποδείξεις ανθρώπων (ειδικών!), που δεν λείπουν σε κάθε τόπο και είχαν την προθυμία να εξυπηρετήσουν τους κατακτητές! Οι πιο καλοί προμηθευτές σε ζωντανά αγαθά κλπ, ήταν οι τσοπάνηδες, οι Μωλέδες και οι Γιαννούληδες και Παλόγηδες!

1942 Κατοχή και Πείνα

Στα Θαρρούνια υπάρχει ψωμί και λάδι. Οι ελιές είχαν μεγάλη καρποφορία, σαν να ήθελαν να μας γλιτώσουν από την επερχόμενη ανέχεια και πείνα. Οι μαυραγορίτες έκαναν την εμφάνισή τους. Ήταν ένα είδος ανθρώπων που μετακινούνται από τις πόλεις προς τα χωριά και έφερναν διάφορα είδη, κυρίως ρόδες αυτοκινήτων, σχοινιά, και μας έπαιρναν ψωμί και λάδι. Ήταν οι πονηροί της εποχής εκείνης.

Το χωριό αρκείται σ' αυτά που έχει. Τα ρούχα τα φτιάχνουν οι γυναίκες στον αργαλιό και είναι από μαλλί προβάτων. Αυτό τον χρόνο караβάνια από ανθρώπους που τους θέριζε η πείνα, μας επισκέπτονται, και κυρίως από τα χωριά της Κύμης, αλλά και από τις μεγάλες πόλεις. Πουλάνε ότι έχουν, όσο όσο, για να κρατηθούν στη ζωή (μεγάλο κακό η πείνα!).

Δυστυχώς παρατηρήθηκε το φαινόμενο να βαστάει η καρδιά ορισμένων χωριανών μου να παίρνουν είδη μεγάλης αξίας για ένα κομμάτι ψωμί. Το φαινόμενο αυτό συνέβη και μεταξύ των χωριανών. Δηλαδή μερικοί που τους άγγιξε η πείνα, έδωσαν χωράφια και ελιές για λίγο λάδι ή ψωμί! Δεν θέλω να σχολιάσω το σημείο αυτό!

Πέθαναν και δύο ή τρία άτομα στο χωριό, όχι βέβαια απόλυτα από πείνα, γιατί είχαν και προβλήματα υγείας, αλλά η πείνα τους έδωσε τη χαριστική βολή.

Οι κατακτητές Ιταλοί κάθε λίγο και λιγάκι κάνουν τις επιδρομές τους και παίρνουν ό,τι ποθεί η καρδιά τους. Συνοδευόμενοι από τον Πρόεδρο ή τον αγροφύλακα, κάνουν τις επιλογές τους και παίρνουν (δήθεν) από τους πιο εύπορους του χωριού, ενώ ουσιαστικά οι επιλογές τους ήταν πολύ μεροληπτικές! Το έργο τους ήταν αληθινά πολύ άχαρο και μισητό. Λάδι, τυρί, αυγά, κοτόπουλα, κατσίκια και αρνιά ανοίγουν την όρεξη των κατακτητών και το έργο αυτό δεν έχει σταματημό. Αυτή η αφάιμαξη άρχισε πια να μας ανησυχεί! Αρχίσαμε να κρύβουμε στα κατώγια και σε τρύπες λάδι, τυρί και ό,τι μπορούσαμε. Στη νέα αυτή πραγματικότητα υπομένουμε καρτερικά, χωρίς να παραμελούμε τις δουλειές του γεωργού, του κτηνοτρόφου. Η αυτοσυντήρηση, το ένστικτο αυτό της ζωής θεριεύει μέσα μας και μας ζωογονεί. Το αύριο το βλέπουμε πολύ σκοτεινό, γιατί ακούμε και βλέπουμε να θερίζει η πείνα και οι ζωντανοί να μοιάζουν σαν σκελετοί.

Μια μέρα εκεί στο χοροστάσι, στον 'Αη-Γιώργη, βλέπω ένα παιδί μέχρι δέκα χρονών να μη μπορεί να σηκωθεί από αδυναμία στα πόδια του και προσπαθούσε να φάει λίγο αλεύρι που είχε στη φούχτα του! Με πιάσανε τα κλάματα και μέχρι σήμερα είναι τυπωμένη μέσα μου αυτή του η προσπάθεια για να ζήσει!

Οι κατακτητές πιέζουν αφόρητα. Τώρα με διαταγή τους ζητάνε να τους παραδώσουμε τα όπλα. Ότι παλιό υπήρχε, γκράδες, πιστόλια, κυνηγετικά γενικά. Όπλα καλά είχαν λίγοι. Η διαταγή ήταν αυστηρή. Η τιμωρία ήταν μία και μοναδική: **Θάνατος!** γι' αυτούς που δεν θα συμμορφώνονταν.

Παρ' όλη την αυστηρότητα και τη σοβαρότητα, το χωριό έδειξε ομοψυχία. Παρέδωσαν ορισμένοι κάτι παλιά και άχρηστα και τα πιο καλά τα κράτησαν. Ένας όμως είχε καταδοθεί ότι είχε οπισθογεμές όπλο καλό και δεν το παράδωσε. Αυτός ήταν ο Γιώργης Βασιλείου. Συνελήφθη και μέσα στου παπά το σπίτι τον γυμνώσανε και με αλυσίδες τον έδεσαν δύο. Τον άφησαν λιπόθυμο χωρίς να του αποσπάσουν λέξη.

Μέσα σ' αυτή τη ζοφερή κατάσταση που ανέφερα με πολύ λίγα λόγια, ζούμε και αρχίζουμε να φοβάται ο ένας τον άλλο. Οι Ιταλοί, πλαισιωμένοι με τους συνηθισμένους πράκτορές τους, που γνώριζαν και τη γλώσσα (όπως ήταν ο Ταλαμάγκας από τη Βρύση), περιφέρονται, τρώνε και πίνουν, εκβιάζουν και όλα γι' αυτούς πάνε πολύ καλά.

Σ' αυτή ακριβώς τη δύσκολη για το χωριό μας εποχή, σ' αυτό το χάος και προς το τέλος του 1942, ακούστηκε φήμη από στόμα σε στόμα ότι βγήκαν αντάρτες στα βουνά της Ρούμελης, με αρχηγό έναν που τον έλεγαν **ΑΡΗ!** Αυτό το χαρμόσυνο άγγελμα μας έφερε κουράγιο στην απελπισία μας, στήριγμα στα πόδια μας, χαρά στην ψυχή μας. Σε πολύ λίγους έφερε τελείως διαφορετική κατάσταση! Τους έφερε φόβο και προβληματισμό! 'Αρχισαν να γίνονται επιφυλακτικοί. Οι πληροφορίες έρχονται απανωτές μέρα με τη μέρα και επιβεβαιώνονται κυρίως από τους μαυραγορίτες και μάλιστα πολύ φουσκωμένες! (Αυτό μας έκανε καλό). Το πεσμένο ηθικό μας αναπτερώθηκε. Τότε κυκλοφόρησε η πληροφορία πως στην Αθήνα δημιουργήθηκε μια αντιστασιακή οργάνωση, που την έλεγαν ΕΑΜ, Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο!

Το ηθικό μας, ο πατριωτισμός μας είχε καλλιεργηθεί, όπως έγγραφα παραπάνω, από τον αείμνηστο Γ. Σταμάτη. Μέσα μας βρισκόταν σε λανθάνουσα κατάσταση. Τώρα, με τα νέα αυτά, είμαστε ψυχολογικά έτοιμοι.

Νύχτα, βράδυ, Οκτώβρης του 1942, μας επιβεβαιώθηκαν τα καλά νέα. 'Ηρθε κάποιος να μας πληροφορήσει υπεύθυνα και είπε ότι ήταν μέλος της οργάνωσης του ΕΑΜ, που είχαμε ακούσει. Μαζευτήκαμε καμιά δεκαριά στα πέτρινα πεζούλια της αυλής του καφενείου του Χ. Καπενή και με λαχτάρα περιμέναμε τι θα μας πει. Ο νυκτερινός επισκέπτης μέσα στο πυκνό σκοτάδι της νύχτας άρχισε να μιλάει με

μεγάλη ευχέρεια για τη σκλαβωμένη πατρίδα μας, για τα κακά που έχει κάνει ο κατακτητής σε άλλα μέρη και ότι μας περιμένουν συμφορές μεγάλες αν δεν πολεμήσουμε μόνοι μας για τη λευτεριά μας. Μας είπε τα νέα της Ρούμελης και το αυτό να κάνουμε κι εμείς. Τα λόγια του μίλησαν στην καρδιά μας. Είπε ότι είναι απεσταλμένος για την πρώτη γνωριμία και ότι σε λίγες ημέρες θα μας επισκεφτεί άλλος συναγωνιστής (έτσι μας είπε πως πρέπει να λεγόμαστε μεταξύ μας), αρμόδιος για την οργάνωση. Τον άνθρωπο αυτό τον έλεγαν Αυγερινό (έτσι μας συστήθηκε), ήταν το ψευδώνυμό του.

Βάλσαμο και δροσιά ήταν τα λόγια του. Φύγαμε για τα σπίτια μας κι αυτός για άγνωστη κατεύθυνση. Η αγωνία όμως άρχισε να μας τρώει πότε θα έρθει το άλλο πρόσωπο να κάνουμε κι εμείς ό,τι κάνουν όλοι οι Έλληνες, να οργανωθούμε για τον αγώνα της Εθνικής Αντίστασης.

Και να, ήρθε! Νύχτα κι αυτός. Εμείς τα ίδια πρόσωπα και στο ίδιο σημείο. Τον ακούμε με θρησκευτική ευλάβεια και συγκίνηση. Μας ανέπτυξε τους σκοπούς του ΕΑΜ, που είναι δύο:

1ος η απελευθέρωση της πατρίδας μας και 2ος κοινωνική δικαιοσύνη.

Μας μίλησε για τη δράση του ΕΛΑΣ (έτσι ονομάστηκε ο στρατός των ανταρτών) στη Στερεά Ελλάδα, και ότι πολύ σύντομα θα έρθει στην Εύβοια πολύ μεγάλος αριθμός ενόπλων ανταρτών και ότι είναι ανάγκη να γίνει το γρηγορότερο η οργάνωση, που θα είναι σε κάθε χωριό η Κυβέρνησή του. Τόνισε και επέστησε την προσοχή σ' όλους μας, να μη συνεργάζεται κανένας με τους κατακτητές, γιατί όποιος παραβεί την εντολή αυτή, τον περιμένει του Θ. Κολοκοτρώνη το απόφθεγμα "*φωτιά και τσεκούρι στους προσκυνημένους*". Δηλώσαμε προφορικά την προθυμία μας και τον ενθουσιασμό μας και τη συμμετοχή μας με όλη μας την καρδιά για ν' αγωνιστούμε οργανωμένοι για τους πιο πάνω σκοπούς του ΕΑΜ που μας ανέπτυξε. Τον λέγανε Πολύφημο, φορούσε στρατιωτική στολή και ήταν οπλισμένος με μικρό αυτόματο (στη μετέπειτα πορεία της Οργάνωσης δεν τον ξανα συνάντησα). Όμως διατηρώ τα λόγια του στη μνήμη μου, καθώς και τη σιλουέτα του μέσα στο σκοτάδι της βραδιάς εκείνης.

ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 1943

Το χωριό μας υποδέχεται τον Νίκο Δ. Παναγιώτου (Καρυστινός), από τη Βρύση. Είναι πρόσωπο γνωστό, καθηγητής φιλολογίας και μέλος του Κ.Κ. Είναι ο αρμόδιος απεσταλμένος να ιδρύσει την Οργάνωση του ΕΑΜ στα Θαρρουνία. Φορούσε πολιτικά ρούχα και ήταν οπλισμένος. Συγκεντρωθήκαμε αρκετοί, γύρω στους πενήντα. Μας μίλησε κι αυτός για τους σκοπούς του ΕΑΜ. Το ΕΑΜ αγκαλιάζει ισότιμα όλα τα κόμματα και δεν σκοπεύει στη βίαιη κατάληψη της εξουσίας. Έγινε η εκλογή του υπεύθυνου του ΕΑΜ Θαρρουνίων. Προτάθηκε ο Νικόλαος Ι. Κουσερής ή Κυρήμης. Εγκρίθηκε διά βοής. Γράφτηκε στα χαρτιά του Ν. Παναγιώτου και ακολούθησε η θεληματική εγγραφή μελών. Γραφτήκαμε συνολικά 15 άτομα ως μέλη του ΕΑΜ και τα οποία στη συνέχεια αποτελέσαμε τη σπονδυλική στήλη μετέπειτα των οργανώσεων του εφεδρικού ΕΛΑΣ, της ΕΤΑ, της ΕΠΟΝ, της ΕΑ, της αυτοδιοίκησης, του Λαϊκού Δικαστηρίου.

Τον Μάιο του 1943 συνέβη το εξής. Δάσκαλος υπηρετούσε στο χωριό μας ο Σταύρος Μεταξάς από τον 'Αη Γιάννη. Ήταν δημοκρατικός στο φρόνημα και οργανωμένος στο ΕΑΜ κατά το τριαδικό σύστημα. Άγνωστο πώς, οι κατακτητές Ιταλοί έμαθαν του δάσκαλου τη θέση εναντίον τους και στις 7 ή 8 Μαΐου 1943 μία ομάδα Ιταλών ήρθε και συνέλαβε τον δάσκαλό μας την ώρα του μαθήματος. Τον βασάνισαν και κλείστηκε για πολύ στις φυλακές. Ευτυχώς επέζησε.

Μετά από το θλιβερό αυτό περιστατικό, η Οργάνωση των Θαρρουνίων, αντί να φοβηθεί, έγινε ακμαιότερη.

Η Οργάνωση παίρνει εντολές κυρίως από την Οργάνωση της Βρύσης, όπου βρισκόταν έδρα της αχτιδικής του Κ.Κ.Ε. Εποπτεύει τώρα μέσα στο χωριό και παρακολουθεί κάθε ενέργεια αντίθετη από οποιονδήποτε εκτός της Οργάνωσης. Τα

στοιχεία που άλλοτε αλώνιζαν μαζί με τους Ιταλούς, χώθηκαν στο καβούκι τους.

Τα νέα της Ρούμελης, καλά και κακά, καθώς και οι δραστηριότητες των Οργανώσεων, μάς έρχονται πολυγραφημένες, τις διαβάζουμε και περνούν χέρι χέρι σε όλα τα μέλη.

Οι κάτοικοι παράλληλα αγωνίζονται και παλεύουν στον πόλεμο της σποράς, του θερισμού και στο μάζεμα της ελιάς. Είναι κι αυτός ένας αγώνας επιβίωσης και πολύ απαραίτητος στη ζωή του χωριού.

Οπωσδήποτε, η ίδρυση της Οργάνωσης στα Θαρρούνια, δεν είναι η μόνη. Το ίδιο έχει συμβεί και στα περισσότερα χωριά. Οι Ιταλοί κατακτητές μπρος σ' αυτά τα γεγονότα, άρχισαν να ανησυχούν. Οι συνεργάτες τους περιορίστηκαν, οι ποικιλίες των αγαθών που κάθε λίγο και λιγάκι τους κουβαλούσαν, σταμάτησαν σχεδόν τελείως. Η κατάσταση γι' αυτούς δυσκόλεψε. Θέλησαν λοιπόν να κάνουν επίδειξη δυνάμεως για να αναπτερώσουν το πεσμένο ηθικό των συνεργατών τους.

Για τον σκοπό αυτό, ξεκίνησε μια φάλαγγα 80 ακριβώς μοτοσικλετιστών Ιταλών από Χαλκίδα-Βάθια-Γυμνού, ανέβηκε τον χωματόδρομο της Σέττας και πήρε το μονοπάτι προς Θαρρούνια. Μέσα στον κατσικόδρομο με πέτρες, ανηφοριές και κατηφοριές αγνάντεψαν στου Κρεβατά κι εμείς, ακούγοντας τα μουγκρίσματα των μηχανών, θορυβηθήκαμε. Φτάσανε στα Θαρρούνια το απόγευμα και είχαν πρόγραμμα για το Αλιβέρι. Η ανηφοριά και το μονοπάτι του Σταυρού τους δυσκόλεψε πολύ μέχρι το βράδυ, χωρίς να κατορθώσουν ν' ανέβουν όλοι. Γύρισαν στην αυλή του σχολείου 35 μοτοσικλέτες. Πάνω σε καθεμιά ήταν στηριγμένο ένα οπλοπολυβόλο και είχε δύο επιβάτες. Βάλανε γύρω σκοπιές. Ξενύχτησαν εκεί και το πρωί φύγανε κι αυτοί, χωρίς να κάνουν τίποτε, μόνο που πήρανε αυγά και λάδι. Το γεγονός αυτής της διαδρομής θεωρείται από κάθε άνθρωπο που δεν το είδε, απίστευτο.

Νομίζω πως ο αντικειμενικός τους σκοπός (πως τάχα τίποτε δεν τους εμποδίζει, ούτε τους φοβίζει), έφερε το αντίθετο αποτέλεσμα, γιατί αυτούς και με τις πέτρες ακόμη μπορούσαμε να τους κάνουμε κακό.

Όταν στις 9 του Σεπτεμβρίου συνθήκολόγησαν, τότε όλες οι οργανώσεις γέμισαν ιταλικά όπλα

Ιουνιος 1943

Αντάρτικη ομάδα με αρχηγό τον υπολοχαγό Ευάγγελο Χείλαρη αποβιβάστηκε στην Εύβοια! Η ποθητή στιγμή έφτασε! Ο ενθουσιασμός μας απεριγράφτος! Οι γραπτές πληροφορίες διαβάζονται και ξαναδιαβάζονται. Η Οργάνωση των Θαρρουνίων έχει ακμαίο το ηθικό και τίποτα δεν μας φοβίζει. Περιμένουμε ανυπόμονα να δούμε τα πρώτα παλικάρια, τους καινούριους ήρωες. Οι πληροφορίες που παίρνομε, λένε ότι έρχονται προς την Κεντρική Εύβοια.

Και να η επαλήθευση:

Στις 25/9/1943 γίνεται ένας γάμος του Δημήτρη Γιαννούλη. Η νύφη είναι από την Παναγιά. Απόγευμα γίνεται η στέψη. Μόλις τελείωσε και άρχισε ο χορός στο προαύλιο της Εκκλησίας, να η μεγάλη μας προσδοκία και χαρά! Ένοπλοι αντάρτες, γύρω στους δεκαπέντε, ήρθαν κοντά μας! Δεν μοιάζανε με Ιταλούς! Είχαν μακριές γενειάδες και το στήθος τους στόλιζαν σταυρωτά δεσμίδες από σφαίρες. Στη μέση είχαν μαχαίρια και πιστόλια! Εμείς, μπροστά σ' αυτό το θέαμα, σταθήκαμε άφωνοι! Τη σιωπή μας έλυσε ο καπετάνιος που ανέβηκε στο πεζούλι της Εκκλησίας και έβγαλε ένα σύντομο λόγο: *“Είμαστε αντάρτες”*, είπε. *“Μη φοβάστε! Είμαστε πάρα πολλοί! Πήραμε τ' άρματα και ανεβήκαμε στα βουνά να λευτερώσουμε την πατρίδα μας”!* Το τι έγινε, δεν μπορώ να το περιγράψω! Αγκαλιάσματα και φιλιά και πρώτος ο καπετάνιος σέρνει τον χορό και χορεύει τους νεόνυμφους. Ομαδικές ομοβροντίες ρίχνονται -για χάρη του καπετάνιου που χορεύει- από τους αντάρτες και σκορπούν ρίγη συγκίνησης σ' όλους μας.

Ο παπα-Γιώργης Καπενής (ή Κουρεμένος) αγκάλιασε τον ηρωικό **ΕΥΡΙΠΟ**, τον καπετάνιο, και τον φίλησε συγκινημένος (ήταν και ο παπάς αξιωματικός).

Στη συνέχεια, στα άλογα καβάλα νύφη και γαμπρός, καλεσμένοι και αντάρτες,

αδερφωμένοι, γεμάτοι χαρά, φτάσαμε στα Θαρρούνια, όπου άρχισε το φαγοπότι και το παραδοσιακό γλέντι. Εν τω μεταξύ, οι συχνοί πυροβολισμοί και κατά διαστήματα συγκέντρωσαν όλο το χωριό στην αυλή του σχολείου. Τότε ο καπετάνιος έβγαλε εμπνευσμένο λόγο, γεμάτο πατριωτισμό, κάτω από το παραλήρημα των ανθρώπων του χωριού, καταχειροκροτούμενος. Έπειτα μπήκαν όλοι οι αντάρτες στον χορό και τραγούδησαν σε συρτό αυτό το τραγούδι:

*Απ' όλα τα συντάγματα
τ' αντάρτικο μ' αρέσει,
που 'χει φυσίγγια σταυρωτά
και το σπαθί στη μέση.*

*Γεια σου, Βαγγέλη, γεια σου,
να χαρείς τη λεβεντιά σου!*

*'Αρη, το πολυβόλο σου
να μην το παραδώσεις,
για να σκοτώσεις τον εχθρό
και λευτεριά να δώσεις.*

Γεια σου, Βαγγέλη, γεια σου...

*Χαρείτε δάση και βουνά
κι εσείς παλιοθυμάρια
όλο λεβέντικα παιδιά,
αντάρτες παλικάρια.*

*Γεια σου, Βαγγέλη, γεια σου,
να χαρείς τη λεβεντιά σου.*

Η Οργάνωση το βράδυ εκείνο συγκέντρωσε τρόφιμα, εσώρουχα και κάλτσες και τα έδωσε στους αντάρτες. Διανυκτέρευσαν εκεί και το πρωί, σύμφωνα με το πρόγραμμά τους, φύγανε για άλλα χωριά. Ήταν η επίσκεψη καλής γνωριμίας και για λόγους να πάρει θάρρος ο λαός και να στεριώσουν οι οργανώσεις. Κοντά τους ακολούθησε ο πρώτος απ' το χωριό μας αντάρτης, ο Κωνσταντίνος Ηλία Κιούσης, καλός και τίμιος αγωνιστής, που κράτησε την αγωνιστικότητά του και το δημοκρατικό του φρόνημα μέχρι τον θάνατό του. Έδρασε στη Νότια Εύβοια με το ψευδώνυμο Απόλλων. Τα συναισθήματα, μετά την εμφάνιση της πρώτης αντάρτικης ομάδας του **ΕΥΡΗΠΟΥ** στο χωριό μας, ήταν ο άκρατος ενθουσιασμός πέρα για πέρα. Τα Θαρρούνια είναι δοσμένα ολότελα στον απελευθερωτικό αγώνα. Η Οργάνωση δουλεύει πια προγραμματισμένα και με ευθύνη. Δεν επιτρέπει καμιά επαφή με τις αρχές του κράτους, που τις αποτελούν συνεργάτες του κατακτητή.

Τότε ιδρύεται η ΕΤΑ, που θα φροντίζει να εφοδιάζει με τρόφιμα τα ένοπλα τμήματα που θα περνούν ή θα σταθμεύουν στο χωριό. Υπεύθυνος ορίστηκε ο Αθανάσιος Αντ. Καπενής. Μέλη οι Ιωάννης Διαμαντής και Ιωάννης Πέτσας.

Συγκροτείται το εφεδρικό τμήμα του ΕΛΑΣ, με υπεύθυνο τον Γεώργιο Π. Κιούση. Μέλη του όλοι οι υπεύθυνοι και λίγοι νέοι.

Ιδρύεται η ΕΠΟΝ, η Ενιαία Πανελλαδική Οργάνωση Νέων, που θα συμπεριλάβει τους εθελοντές νέους από 16 χρόνων και πάνω. Υπεύθυνος ο υποφαινόμενος Γεώργιος Β. Γιαννούλης. Και έτσι βρίσκομαι από φαλαγγίτης του Μεταξά, υπεύθυνος της ΕΠΟΝ!! Εδώ βρίσκω τον πραγματικό εαυτό μου και διατηρώ τις προοδευτικές μου ιδέες, τις οποίες καλλιεργώ σ' όλη την περίοδο της Κατοχής και στην κατοπινή μου ζωή!

Πλαισιώνομαι με δύο καλούς και πιστούς συνεργάτες, τον Δημήτρη Κ. Μωλέ και τον Γεώργιο Αν. Γιαννούλη.

Μας έχει γίνει γνωστό, αλλά το έχουμε καταλάβει κιόλας, πως τον αγώνα τον

διευθύνει και παίζει σπουδαίο ρόλο το Κομμουνιστικό Κόμμα. Γραμματέας του Κ.Κ.Ε ανέλαβε ο Ιωάννης Διαμαντής και το 1944 αντικαταστάθηκε από τον Γεώργιο Α. Γιαννούλη.

Η Οργάνωση, αυτή την εποχή, τέλος του 1943, έχει αρκετό οπλισμό. Όλοι μας έχουμε το όπλο με δική μας ευθύνη, Το διατηρούμε καθαρό και απαγορεύεται να πυροβολούμε άσκοπα.

Κατά το τέλος του Οκτωβρίου 1943 γίνεται το Λαϊκό Δικαστήριο ή λαϊκή αυτοδιοίκηση. Έργο του είναι η επίλυση των διαφορών που δημιουργούνται μεταξύ των κατοίκων του χωριού, ιδίως αγροζημιών. Την πρώτη του σύνθεση απετέλεσαν έντιμοι άνθρωποι, διαλεγμένοι με λαϊκή συνέλευση του χωριού, όπου έλαβαν μέρος και γυναίκες για την εκλογή. Η εκλογή των υποψηφίων γινόταν διά βοής ή με ανάταση των χεριών. Τη διαδικασία των γενικών συνελεύσεων τη διηύθυναν ένας καθοδηγητής, κυρίως από τη Βρύση, μαζί με τους υπευθύνους του χωριού.

Το πρώτο λαϊκό δικαστήριο το απαρτίσανε οι Ιωάννης Χαρίτος, Αντώνιος Β. Μωλές, Χαράλαμπος Κ. Κάλφας, Κωνσταντίνος Γ. Μωλές, Πέτρος Δ. Γιαννούλης. Ανατληρωτές οι Δημήτριος Γ. Παλόγος, Αθανάσιος Γ. Κουσερής. Για τα πρακτικά, χρέη γραμματέα έκανε ο Γεώργιος Β. Γιαννούλης.

Όπως είπα πιο πάνω, έργο του λαϊκού δικαστηρίου ήταν κυρίως οι αγροζημιές. Εκεί τις συζητούσαν χωρίς μεσάζοντες, όλοι τους γνώριζαν τις πραγματικές ζημιές και τους τόπους και κανόνιζαν και κατέληγαν σε συμβιβασμούς. Η απόδοση της ζημιάς γινόταν με είδος. Απ' αυτό το είδος, ένα μικρό μέρος δινόταν στην Επιμελητεία του Αντάρτη, την ΕΤΑ. Αυτά, όταν επρόκειτο για αγροζημιές. Όταν όμως επρόκειτο για άλλου είδους αδικήματα, ερχόταν ένας μορφωμένος πολιτικός καθοδηγητής και διηύθυνε τη διαδικασία. Κυρίως, όταν επρόκειτο για αδικήματα ηθικής. Παρουσιάστηκαν 2-3 τέτοια, τα οποία λύθηκαν ειρηνικά. Όταν όμως επρόκειτο για αδικήματα προδοσίας, γινόταν κατηγορητήριο από τον υπεύθυνο του ΕΑΜ και στελνόταν ο κατηγορούμενος στο ανταρτοδικείο, που έδρευε στο Μακρυχώρι. Δυστυχώς, υπήρξαν κάτι τέτοιου είδους κατηγορητήρια, που έγιναν από μίση παλαιά και τα οποία προληφθήκανε χάρη σε έγκαιρη επέμβαση των ψυχραιμότερων μελών και δεν είχαμε τραγικά και ανεπανόρθωτα λάθη που διέπραξαν άλλες οργανώσεις. Ευτυχώς για το χωριό μας.

Εδώ, αντιπαρέρχομαι τις λεπτομέρειες αυτών των γεγονότων. Δύο όμως υποθέσεις δεν πήγαν καλά· η μια αφορούσε τον Γεώργιο Ι. Βασιλείου και η άλλη τον Δημήτριο Γ. Διαμαντή. Γι' αυτές θα γράψω πιο κάτω.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

1. Άσκηση στα όπλα, τα οποία, όπως έγραψα, διατηρούσαμε με προσωπική ευθύνη και έξω απ' τα σπίτια μας. Γινόταν από εκπαιδευτή αντάρτη σε ατομικό όπλο και στο οπλοπολυβόλο ΜΠΡΕΝΤΑ, που είχαμε μάθει να το λύνουμε και να το συναρμολογούμε με δεμένα τα μάτια. Διατηρούσαμε πειθαρχία στον υπεύθυνο του Εφεδρικού ΕΛΑΣ, που κανόνιζε μαζί με τον υπεύθυνο του ΕΑΜ τους συνδέσμους.
2. Κάθε δεκαπέντε μέρες πήγαινα σαν υπεύθυνος της ΕΠΙΟΝ σε συνελεύσεις που γίνονταν σε διάφορα μέρη και χωριά. Εκεί γινόταν Θεωρία πολιτικού περιεχομένου από ομιλητές, κυρίως μέλη του Κ.Κ και πολύ καταρτισμένους. Διάλογος και απορίες, εκμάθηση των τραγουδιών της Αντίστασης που ήταν άφθονα την εποχή εκείνη, συνεστίαση και επιστροφή στο χωριό μας για να μεταδώσουμε αυτά που μαθαίναμε. Σε αυτού του είδους τις συνελεύσεις, έλαβα μέρος σε πολλές. Στη Βρύση, στο Οργιό, στο Αλιβέρι, στο Κρεμαστό, στου Λαγκάναρου το περιβόλι, στον Άγιο Λουκά κλπ.
3. Στο γράψιμο διαφόρων συνθημάτων που παίρναμε εντολή έγγραφη για το περιεχόμενό τους.

4. Φροντίδα παράλληλη των ατομικών εργασιών.
5. Οι σκοποί ανά δύο καθημερινά που επιτηρούσαμε, αλλά και επικοινωνούσαμε με τα γύρω χωριά.

Την εποχή αυτή ένιωσα μέσα μου μια ακατανίκητη δύναμη να με σπρώχνει ν' ανέβω στο βουνό! Η μάνα μου, μαζί με μια γυναίκα από τη Βρύση, του Παναγιώτου τη μάνα, με το καλό και με κλάματα βάλανε τον Καρυστινό τον γιο της, που ήταν ο γενικός καθοδηγητής της περιοχής και μου είπε:

"Να μην ανέβεις στο βουνό, γιατί εδώ στο χωριό χρειάζεσαι περισσότερο. Μπορείς να προσφέρεις πολλές υπηρεσίες, χωρίς να αφήσεις και τη μάνα σου, που δεν έχει κανένα..."

Έτσι αφοσιώθηκα στο έργο της τοπικής οργάνωσης με την ψυχή μου. Αυτά γίνονται από τη μεριά μας μέσα στο χωριό Θαρρούνια.

Εν τω μεταξύ, ο κατακτητής με τους ντόπιους συνεργάτες του δεν έμεινε απαθής και με σταυρωμένα χέρια. Ίδρυσε κι αυτός τα (περίφημα) Τάγματα Ασφαλείας και μαγάρισε τη στολή του Έλληνα τσολιά. Σκοπός τους, να πνίξει το κίνημα του Λαού που είχε θεριένει πια σ' όλη την Ελλάδα μετά την κατάρρευση των Ιταλών. Τα μηνύματα, μαύρα και σκοτεινά, φτάνανε στ' αυτιά μας από το έργο τους. Συλλήψεις και βιασμοί, φυλακίσεις αθώων, κάψιμο σπιτιών και τουφεκισμοί ομαδικό παντού και γύρω μας, μας περιτριγυρίζουν!

Αυτή την εποχή άλλοι δύο Επονίτες, οι Δημήτρης Αναστ. Γιαννούλης και ο Αποστόλης Γ. Μωλές ανεβαίνουν στο βουνό. Ο Δημήτρης έδρασε στη Βόρεια Εύβοια και έλαβε μέρος σε πολλές μάχες και διακρίθηκε για την παλικάριά του.

Ο ΕΛΑΣ, που έχει φουντώσει σ' όλη τη χώρα και τον στηρίζει ο λαός, δίνει γερά μαθήματα παντού σε ενέδρες, αλλά και κατά μέτωπο. Γίνονται αυτή την περίοδο πολλά εγκλήματα. Ένα Γερμανό σκοτώνουν οι αντάρτες, πενήντα Έλληνες αθώους τουφεκίζουν οι Γερμανοί μέσα από τις φυλακές. Εδώ και οι αντάρτες πέφτουν σε πολλά λάθη, σκοτώνουν αθώους και καίνε σπίτια, γιατί ανεύθυνοι υπεύθυνοι των οργανώσεων κοίταζαν να εκδικηθούν μέσα στην ανεμοζάλη αυτή συχωριανούς τους που είχαν μικρές και ασήμαντες διαφορές, άσχετες με τον αγώνα. Κάτι τέτοια έγιναν, αλλά δεν τα μνημονεύω....

Ο κατακτητής με τους γενίτσαρους αρχίζουν τα περίφημα χτενίσματα. Ένα τέτοιο χτενίσμα, παρά λίγο να το πληρώσω με τη ζωή μου. Είναι αρχές του 1944. Βράδυ ήταν. Μια φάλαγγα από Πελοποννήσιους και Ψαχνιώτες τσολιάδες, μαζί με Γερμανούς, έφτασε στην πλατεία του χωριού χωρίς κανείς να πάρει χαμπάρι! Εγώ έτυχε να είμαι στην αυλή του συγγενικού μου σπιτιού Α. Γιαννούλη, που ο γιος του ήταν αντάρτης! Ξαφνικά μπροστά μου ένας τσολιάς, άλλος, άλλος, γέμισε η πλατεία! Στην τσέπη μου είχα ένα μικρό περιστροφο ΣΜΙΘ με τρεις σφαίρες αμφίβολης κατάστασης. Δεν τα 'χασα. Αδιαφόρησα! Τους καλωσόρισε η γιαγιά Ζωή. Γυρίζει ένας τσολιάς και μου λέει:

"Ελα εδώ, φίλε, να μας πεις πώς πάει η ΕΠΟΝ του χωριού σου, γιατί ασφαλώς θα είσαι γραμμένος!" Τον ακολούθησα. Μπήκε και κάθησε στο τζάκι(ήταν κρύο). Έβγαλε ένα πιστόλι και το έπαιζε στα χέρια. Εγώ του είπα: *"Αν ήμουν τέτοιος, δεν θα με βρίσκατε εδώ!"*

Την ώρα εκείνη φώναξε ο Τάσος ο Γιαννούλης τη μάνα του να τον βοηθήσει να ξεφορτώσει τα ξύλα από το ζώο του. Τότε ο τσολιάς λέει σε μένα:

"Πήγαινε εσύ βοήθησε και έλα να τα πούμε."

Ανάσανα!! Βγαίνοντας απ' την πόρτα, απέναντι ένας τοίχος δυο μέτρα και πάνω ένα δέντρο, κοκορετσία. Δίνω ένα πήδημα ύψους, αρπάζω το δέντρο, βρίσκομαι στην αυλή των Γαλάνηδων και τρυπώνω στη σπηλιά, όπου είναι το σημερινό υδραγωγείο. Κρύβω το πιστόλι και περιμένω να νυχτώσει, γιατί γύρω τα φυλάκια έχουν στηθεί. Μετά από δυο τρεις ώρες ακολούθησα τον ξεροπόταμο και ανέβηκα στο βουνό, "Στης καλογριάς το Κατούνι" και φιλοξενήθηκα στο κονάκι του ξάδερφού μου Νικ. Γιαννούλη και του γιου του Βαγγέλη. Το πρωί, νύχτα, έφτασα στο Μακρυχώρι, στην έδρα των ανταρτών του 3ου Τάγματος.

Ευτύχημα για το χωριό ήταν που όλοι αυτοί ήταν ξένοι. Δεν είχαν Αλιβεριώτες, Βαθιώτες, που γνώριζαν πρόσωπα και πράγματα. Αρκέστηκαν σε πλιάτσικο, που ήταν μάλλον ο κύριος σκοπός τους, και φύγανε.

Μετά απ' αυτό το μικροχτένισμα, γρήγορα βρήκε το χωριό τον κανονικό του ρυθμό. Εν τω μεταξύ, στο Αλιβέρι είχαν δημιουργηθεί λόχοι ταγματасφαιλιτών ή ράλληδων. Για τα Θαρρούνια, αυτό το γεγονός ήταν πολύ σοβαρό πρόβλημα. Από τις βιαιοπραγίες τους, άνθρωποι δημοκρατικοί έφυγαν από τα σπίτια τους και τα Θαρρούνια τους φιλοξενούσαν. Από το Αλιβέρι, μια χήρα με τρία παιδιά, Παγώνα Δανιήλ από τη Βάθια, οικογένεια Γ. Βασιλείου με δύο αδερφές, και κάποιοι άλλοι καταδιωκόμενοι. Η Οργάνωση της Εθνικής Αλληλεγγύης είχε αναλάβει αυτή τη φροντίδα και όλα πηγαίνουνε μια χαρά. Τα Θαρρούνια, κράτος εν μικρογραφία, τα έχουν όλα, και τις υπηρεσίες τους. Δεν τους χρειάζεται τίποτε, Οι διαφωτιστές, το τονίζω ιδιαίτερα, ποτέ δεν είπαν, ούτε άφησαν να εννοηθεί πως σκοπός μας θα είναι η βιαία κατάληψη της εξουσίας, αλλά η ελευθερία και η προστασία της ελεύθερης βούλησης του ελληνικού λαού με ελεύθερες εκλογές. Μεταξύ των καθοδηγτών, οι σπουδαιότεροι ήταν ο Νικόλαος Γ. Παναγιώτου, καθηγητής, ο Ευάγγελος Κιούσης, δικηγόρος, ο Δημήτρης Μάστορης από το Μπούζι, που ήταν και ο αρμόδιος για τους νέους. Ο νέος αυτός κακοποιήθηκε και αναγκάστηκε να μεταναστεύσει στον Καναδά, όπου πρόκοψε οικονομικά. Ο Αθανάσιος Μπαλάφας, ο μετέπειτα γιατρός, ο Κιούσης ή Σκοτεινός κλπ. Αυτοί σε μεγάλα διαστήματα έμεναν στα Θαρρούνια και ο ύπνος γινόταν συνήθως έξω από το χωριό για καλό και για κακό.

Στο σημείο αυτό θα διηγηθώ τις δύο δύσκολες υποθέσεις που έχω αναφέρει πιο πάνω και η μία αφορούσε τον Γεώργιο Ι. Βασιλείου, αυτόν που έδειραν πολύ οι Ιταλοί. Η υπόθεσή του ήταν ηθικής φύσης και το λαϊκό δικαστήριο του χωριού τού επέβαλε έξι μήνες εξορία σε χωριό της Βόρειας Εύβοιας. Αυτός όμως, αφού είχε περάσει ο μισός καιρός της ποινής, θεώρησε καλό να έρθει στο χωριό. Νύχτα σε νύχτα έφτασε έξω από τα Θαρρούνια. Στο σημείο αυτό, δεξιά και αριστερά του δρόμου, ξεκουραζόταν μια ομάδα ανταρτών. 'Όταν μπήκε ανάμεσα, ένας αντάρτης τον σταματά κι αρχίζει να τον ανακρίνει. Τους διηγήθηκε την υπόθεσή του και πως έληξε η ποινή και γι' αυτό επιστρέφει. Ο επικεφαλής όμως του είπε:

"Πάμε στο χωριό, να το διαπιστώσω κι εγώ."

Αυτό και έγινε. Προχώρησε η ομάδα, μαζί κι ο Βασιλείου. 'Όταν όμως φτάσανε στα ακρινά σπίτια, στου Κουρεμένου, κι όπως ήταν ξένοιαστοι οι αντάρτες, αυτός μ' ένα πήδημα έπεσε στη ρεματιά και χάθηκε μέσα στα πυκνά δέντρα. Αυτό το έκανε, γιατί γνώριζε πολύ καλά τι τον περίμενε όταν η αλήθεια θα φανεωνόταν σε λίγο.

'Επειτα απ' αυτό, οι αντάρτες πήγαν στο σπίτι του υπεύθυνου του ΕΑΜ και είπαν το περιστατικό. Ο υπεύθυνος μάς κάλεσε όλους γιατί η κατάσταση ήταν σοβαρή και έπρεπε να ληφθούν μέτρα προστασίας μας.

Ο Βασιλείου πού να πάει; Αναγκαστικά στο Αλιβέρι, όπου κατατάχτηκε στα τάγματα του Ράλλη!

Εμείς έπρεπε να μετακινήσουμε τα πυρομαχικά από τη σπηλιά της Παναγιώταινας, γιατί εκεί ήταν γνωστή η αποθήκη. Αποφασίστηκε να μεταφερθούν στο Μακρυχώρι. Περιμέναμε δύσκολες εξελίξεις. Ειδοποιήσαμε τρεις χωριάτες την επόμενη βραδιά και ορίσαμε πότε θα έρθουν στη σπηλιά. Εγώ, ο Γεώργιος Α. Γιαννούλης και ο Κωνσταντίνος Μπούρικας, θα τους συνοδεύαμε κατά τη μεταφορά για το Μακρυχώρι. Στην Ελιά που φτάσαμε, είμαστε και οι τρεις ένοπλοι. Στον Κούλουρο, στη ρεματιά, ένας θόρυβος ασυνήθιστος μάς έφερε πανικό! Φοβηθήκαμε μήπως ο Γ. Βασιλείου οδηγούσε τους ράλληδες από τη ρεματιά για να μας πιάσουν! Χάσαμε την ψυχραιμία μας και το βάλουμε στα πόδια. Δρασκελίσαμε το βουνό Χλάγια και ξενυχτήσαμε μέσα σ' ένα πυκνό δάσος. Το πρωί διαπιστώσαμε το φαιδρό πάθημά μας και επιστρέψαμε στο χωριό. Οι αγωγιάτες, που δεν αντιλήφθηκαν το πάθημά μας, ξενυχτήσαν έξω απ' τη σπηλιά και μας περίμεναν!

Τα μεταφέραμε άλλη νύχτα.

Καινούριο "χτένισμα" μάς πληροφορούν οι σύνδεσμοι, κατευθύνεται προς το χωριό μας. Είναι μεγάλη φάλαγγα από Γερμανούς και ράλληδες και έφτασε στα χωριά Παρθένι και Παναγιά. Μέσα σ' αυτούς που οδηγούσαν τη φάλαγγα, ήταν κι ο

πιο σκληρός βασανιστής με το όνομα Τσιροδήμος! 'Όπου περνούσε, χορτάρι δεν φύτρωνε! Εμείς, οι συνηθισμένοι, είχαμε τον καιρό να φύγουμε και να κρύψουμε ό,τι μπορούσαμε, κυρίως έντυπο υλικό.

Είναι 13 του Μάρτη του 1944. Αγνάντεψαν στον Σταυρό. Εγώ με τον Γ.Α. Γιαννούλη πήραμε τα όπλα μας και ανηφορίζαμε στην Καρασαλία. Μπροστά μας είδαμε τον Π. Γιαννούλη που ήταν μέλος της δικαστικής επιτροπής. Του είπαμε να φύγει κι αυτός, αλλά ο πατέρας του μας είπε ειρωνικά:

"Όποιοι έχουν λερώσει τη φωλιά τους, φαίνονται!..."

Σημειώνω πως τα στελέχη της Οργάνωσης δεν έτρεφαν αυταπάτες για τις διαθέσεις των ράλληδων και έφευγαν όλοι και γι' αυτό δεν μπόρεσαν να πιάσουν κανένα σ' όλη τη διάρκεια του αγώνα! Δυστυχώς, δεν έκαναν το ίδιο και τα μέλη των διαφόρων επιτροπών. Είχαν την αυταπάτη του καλού και έντιμου νοικοκύρη.

'Όταν η φάλαγγα έφτασε στο χωριό μας, έσερνε μαζί της και πολλούς πολίτες με τα ζώα τους μεταφέροντας τα πράγματα και τα πυρομαχικά τους και σχημάτιζαν μεγάλο όγκο στο πέρασμά τους. 'Άλλη φάλαγγα από Βάθια για Σέτα, άλλη από Βρύση, Μανίκια, Μακρυχώρι, με κοινό σημείο συνάντησης τη Σέττα.

Μάζεψαν λοιπόν οι ράλληδες τη δικαστική επιτροπή του χωριού μου, οι οποίοι, με την πρώτη ειδοποίηση, παρουσιάστηκαν βασισμένοι στην αθωότητά τους. 'Ήταν κρατούμενοι! 'Όταν το κατάλαβαν, ήταν αργά. Συνελήφθησαν οι Γιάννης Χαρίτος, Χαράλαμπος Κάλφας, Πέτρος Γιαννούλης, Αντώνης Μωλές.

Οι άλλες φάλαγγες έκαναν τις ανάλογες προμήθειές του σε έμψυχο και άψυχο υλικό. 'Όλα ήταν στη διάθεσή τους.

Εμείς, από απόσταση 300 μέτρα, στα βράχια του Χαρίτου, βλέπαμε όλες τις κινήσεις τους και για μια στιγμή μας ήρθε η ιδέα να τους πυροβολήσουμε μέσα στο σωρό! Ευτυχώς που η σκέψη μας δεν πραγματοποιήθηκε, θες από φόβο ή μήπως σκοτώσουν κανένα δικό μας, λουφάξαμε εκεί και τους παρακολουθήσαμε έως ότου φτάσανε οι τελευταίοι στη θέση Καλαμίγια.

Η φάλαγγα στρατοπέδευσε στο ύψωμα Κρεβατά και διανυκτέρευσαν. Οι ζημιές που προκάλεσαν στα σπαρμένα χωράφια με τα ζώα, ήταν μεγάλες.

Το πρωί ενώθηκαν και οι τρεις φάλαγγες, Βρύσης, Βάθιας, Θαρρουνίων στο κοινό αυτό σημείο και ακολούθησαν τον δρόμο προς Βάθια με τα πολύτιμα της νικηφόρου εκστρατείας τους αγαθά! Μπήκαν σε καράβι, γιατί φοβόνταν διά ξηράς ενέδρα ανταρτών. Μέσα στο καράβι -όπως μου έλεγε ο κρατούμενός τους Γιάννης Χαρίτος- προσπαθούσαν στο αμπάρι να ικανοποιήσουν τις σεξουαλικές τους διεγέρσεις σε κοπέλα που είχαν συλλάβει από διπλανό χωριό. Αυτοί ήταν οι καλοί πατριώτες εθνικόφρονες, φρουροί της πίστεως, της τιμής και της πατρίδος!

Μετά απ' αυτά τα θλιβερά γεγονότα που βρήκαν το χωριό, επικρατεί θλίψη γι' αυτούς που συνέλαβαν και δεν ξέραμε ποια τύχη τους περιμένει, αλλά και πείσμα για εκδίκηση. Σε λίγες μέρες το λαϊκό δικαστήριο ξανασυνεδρίαζε με νέα μέλη και δεν είχαν πια την αφέλεια αυτή των πρώτων!

Τα ραλλικά τάγματα αλωνίζουν την Εύβοια. Στη λύσσα τους, καίνε τα όμορφα δάση για να καούν και οι αντάρτες. Καίνε σπίτια, παίρνουν τις προίκες των κοριτσιών, βιάζουν και σκοτώνουν αθώους, γιατί μόνο αυτούς κατορθώνουν να βάλουν στο χέρι. Η Οργάνωση του χωριού, πλάι στα πάθη του λαού, συμπαραστέκεται, τον παρηγορεί, τον πληροφορεί για τη ραγδαία εξέλιξη των γεγονότων στον διεθνή χώρο με δελτίο ειδήσεων από τη θέση Μεντούλι με τον τηλεβόα, πως η νίκη πλησιάζει και είναι σίγουρη, αλλά η προφύλαξη να είναι πιο έντονη, γιατί οι ταγματαλήτες Θα δαγκώνουν ακόμα για λίγο όπως τα λυσσασμένα σκυλιά. Τα δελτία ειδήσεων στέλνονταν από τη Βρύση πολυγραφημένα και θα πρέπει να διαβάζονται και να δίνονται χέρι με χέρι, να λαβαίνουν γνώση οι πάντες για τα κακά που κάνουν στο πέρασμά τους οι ράλληδες.

Τους τοίχους παντού τους γεμίζουμε με συνθήματα γραμμένα με λαδομπογιά, όπως: **ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΑΜ, Η ΕΠΟΝ. - ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΟΝ ΦΑΣΙΣΜΟ, ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΟΝ ΛΑΟ** και άλλα.

Οι εφημερίδες **ΣΑΛΠΙΣΜΑ ΤΟΥ ΕΑΜ** και **ΛΕΥΤΕΡΙΑ** μάς πληροφορούν για τους ηρωισμούς του λαϊκού στρατού και μας δίνουν φτερά στο ηθικό μας.

Έίναι αδύνατο να το περιγράψω: Τα τραγούδια του αγώνα τα τραγουδούν και τα μικρά παιδιά. Είναι η τροφή και η ψυχαγωγία της νεανικής μας ψυχής! Χωρίς αυτά δεν ζούμε!

Μέσα σ' αυτό το κλίμα του ενθουσιασμού, μας βρίσκει άλλο "χτένισμα" ή πλιάτσικο καλύτερα, αρχές του Ιούνη. Φάλαγγα 500-600 ατόμων, γεμάτη λύσσα για εκδίκηση για τις αποτυχίες τους, φτάνει στο Παρθένι. Η διοίκηση των ανταρτών της περιοχής είχε πάρει την απόφαση να τους φράξει τον δρόμο χτυπώντας τους μέσα στο Παρθένι. Η Οργάνωση του Παρθενίου με σημείωμά της έστειλε σύνδεσμο στην Οργάνωση Θαρρουνίων και πληροφορούσε τον αριθμό του εχθρού και τα σημεία που έχουν εγκατασταθεί τα φυλάκιά τους. Το σημείωμα έπρεπε να προωθηθεί στη Σέττα, στο βουνό Ζυγό, όπου είχαν εγκατασταθεί προσωρινά οι αντάρτες λόγω των συνεχών "χτενισμάτων". Την αποστολή αυτή την ανέλαβα εγώ με έναν άλλο επονίτη, τον Σταύρο Ιωάν. Σύρο, που γνώριζε πολύ καλά τα μονοπάτια και γενικά όλη την περιοχή ('Ηταν πολύ ψύχραιμο παιδί και δυστυχώς σκοτώθηκε στον εμφύλιο). Με πορεία δύο ωρών, περπατώντας έξω από τον δρόμο, φτάσαμε κατά τα μεσάνυχτα στον προορισμό μας, με πολύ κίνδυνο να χτυπηθούμε από τους δικούς μας. Όμως μας περίμεναν. Εκεί βρήκαμε τον καπετάνιο (δεν θυμάμαι τ' όνομά του), δώσαμε το σημείωμα και πήραμε τον δρόμο της επιστροφής. Με βάση τις πληροφορίες, έγινε η αναγνώριση της περιοχής γύρω απ' το Παρθένι και για την επομένη αποφασίστηκε το χτύπημα.. Στη μάχη αυτή θα έπαιρνε μέρος και η ομάδα του εφεδρικού των Θαρρουνίων.

Συγκεντρωθήκαμε αποβραδής, πήραμε τα όπλα μας, 50 φυσίγγια που είχε ο καθένας μας, ένα παγούρι με νερό. Ο τόπος που θα περιμέναμε την αντάρτικη ομάδα του Μακρυχωρίου, που θ' ακολουθούσαμε, ήταν το καλύβι του Β. Μωλέ (λυριτζή), στη θέση Σουβλί. Τη θέση αυτή τη γνώριζαν οι οδηγοί Μακρυχωριάτες.

Η χαρά μας ήταν μεγάλη, λες και πηγαίναμε σε πανηγύρι! Ούτε καν είχαμε στο μυαλό μας τι επρόκειτο να γίνει! Ξημέρωσε, χωρίς να φανούν, και λυπημένοι γι' αυτή την αναβολή, σηκωθήκαμε -είμαστε γύρω στους δέκα- και ανεβαίναμε προς το πέτασμα, με διάφορες σκέψεις ο καθένας μας. Έχει αρχίσει να χαράζει, όταν ακούμε το αντάρτικο πολυβόλο από το βουνό Καστρί να ξερνά τις φωτιές του προς το Παρθένι!

Τι συνέβη και δεν πέρασαν από το καθορισμένο μέρος ραντεβού που είχε συμφωνηθεί; Δεν το μάθαμε. Δυστυχώς, οι δύο οδηγοί Μακρυχωριάτες σκοτώθηκαν! Μάλλον θα πέρασαν ψηλότερα χωρίς να τους αντιληφθούμε.

Ανεβήκαμε στο ύψωμα Μυδαλία και παρακολουθούσαμε τη συνεχιζόμενη μάχη. Σκεφτόμαστε τι να κάνουμε. Οι γνώμες διχάστηκαν. Άλλοι λέγαμε να τρέξουμε να πάμε, άλλοι, οι μεγαλύτεροι, όχι, μήπως πέσουμε πάνω στους εχθρούς μάς. Όμως εμείς οι νεότεροι αποφασίσαμε να πάμε! Τρέχοντας, φτάσαμε στα μισά του Σταυρού. Βλέπουμε να κατηφορίζει ένας αντάρτης καβάλα σ' ένα μουλάρι (ήταν τραυματίας). Τον οδηγούσε ένας χωριάτης από Παναγιά. Μας ρώτησε πού πάμε και όταν του είπαμε τον σκοπό μας, μας λέει:

"Γυρίστε πίσω, γιατί θα σας πιάσουν! Έχουν περάσει το Παλιομονάστηρο και κατευθύνονται προς τα εδώ!"

Η μάχη του Παρθενίου ήταν εις βάρος των ανταρτών και ιδίως του εφεδρικού ΕΛΑΣ. Σκοτώθηκαν οι δύο σύνδεσμοι από το Μακρυχώρι και δύο από τη Βρύση. Τον ένα, τον Γ. Κωνσταντίνου, τον εκτέλεσαν στου Παρθενίου την πλατεία και μάλιστα λέγεται ότι ο εκτελεστής του ήταν ο πατέρας του δικτάτορα Ιωαννίδη. Τον Δημήτρη Σκεμπέ τον εκτέλεσαν στη Χαλκίδα.

Όπως είπαν αργότερα άλλοι ειδικοί, το χτύπημα στο Παρθένι ήταν λάθος και η οπισθοχώρηση πρώτα απ' το Καστρί, αντικανονική! Αυτά όμως τα γνωρίζουν άλλοι.

Εμείς γυρίσαμε στην αυλή του σχολείου για λίγο κι εκεί έσπασε η σκληροκοειδής απόφυση του Κώστα Γ. Μωλέ (Ζαίμη) και ο καημένος πέθανε μέσα σε φρικτούς πόνους, Χωρίς να μπορέσουμε ούτε την κηδεία του να παρακολουθήσουμε, γιατί οι Γερμανοράλληδες πήραν θάρρος, ήταν πολύ κοντά μας.

Μέσα σ' αυτή την κακή εποχή, συλλήψεις, αποτυχίες, η Οργάνωση των Θαρρουνίων, αν και τραυματισμένη, βρήκε γρήγορα τον δρόμο και τη λογική. Μέσα

σ' αυτή τη βαριά ατμόσφαιρα, διασκέδασε τον πόνο μας ένα ποίημα του Σταύρου του Παλόγου, του τυφλού, που είχε κολληθεί σε πολλά σημεία του χωριού.

Να τι έλεγε το ποίημα:

Αφιερώνεται στα τάγματα του Ράλλη

*Με πρωθυπουργό τον Ράλλη,
οι άρχοντες οι λαομάχοι,
με τον εχθρό κατακτητή
εγίνανε συμμάχοι.*

*Πρόστυχοι εθνοπροδότες
του Ελληνικού Λαού,
μάζα απάτριδων φασίστων,
βοηθοί του Γερμανού.*

*Όλοι οι αντιδραστικοί,
κλέφτες, πλιατσικολόγοι,
δεν άφησαν απείραχτο
ανώγι και κατώγι.*

*Όπου περάσανε, παντού,
το είδαμε το χάλι,
τα πάντα εληστέψανε
τα τάγματα του Ράλλη.*

*Και πολεμούν τους ήρωες,
αντάρτες, ελασίτες,
γιατί είναι κομμουνιστές
και δεν είναι φασίστες.*

Αυτό το ποίημα και άλλα πολλά που είχε φτιάξει ο καημένος ο τυφλός, τα πλήρωσε ακριβά από την Αστυνομία, όταν άλλαξε η κατάσταση.

Καινούρια βάσανα μας πλησιάζουν! Κάθε τόπος είχε τα δικά του. Άσχημες πληροφορίες μας έρχονται από παντού. Οι "καλοί" Έλληνες αγκαλιασμένοι με τους Γερμανούς, καινούριο "χτένισμα" επιχειρούν! Όπου περνούν, δεν αφήνουν τίποτε όρθιο. Η λύσσα τους δεν περιγράφεται.

Συνηθισμένοι πια, κάναμε ό,τι μπορούσαμε. Κάναμε μια σύσκεψη έξω απ' το χωριό, ποια κατεύθυνση να πάρουμε, μια και είχαν φτάσει στην Παναγιά. Αποφασίσαμε να πάμε στο Πλατύ, στον Καράφραγκο. Ήταν μεσημέρι, όταν είδαμε μαύρο καπνό ν' ανεβαίνει στον ουρανό! Είχαν βάλει φωτιά στο σπίτι του Κώστα Γ. Τριανταφύλλου. Εκεί διανυκτέρευσαν. Όταν νύχτωσε, ο υπεύθυνος του ΕΑΜ είπε ότι η θέση μας δεν είναι καλή, γιατί το πρωί θα έρθουν οπωσδήποτε εδώ. Πρέπει να περάσουμε απέναντι τη χαράδρα και να μείνουμε στη θέση Κοτρώνι. Εγώ όμως δήλωσα ότι δεν τους ακολουθώ (μεγάλο μου λάθος) και θα μείνω εδώ, επειδή ο τόπος αυτός ήταν γνωστός μου πολύ. Έφυγαν όλοι γύρω στις δέκα και έμεινα μόνος! Πρωί σηκώθηκα κι ανέβηκα στο ψηλότερο σημείο και καθόμουν. Ξαφνικά σε απόσταση 300 μέτρα, στη θέση Μουστάκι, βλέπω να έχει πλημμυρίσει ο τόπος από στρατιώτες ράλληδες! Έρχονταν καταπάνω μου! Τρομοκρατήθηκα! Αφήνω την κουρελού μου, το παγούρι, παίρνω το όπλο μου και πέφτω τρέχοντας το μεσιανό μονοπάτι που ήξερα καλά. Δεν πρόφτασα να φτάσω στο ρέμα κι αυτοί είχαν φτάσει στον βράχο. Μου φώναζαν να σταματήσω. Όμως εγώ τόσο περισσότερο έβαλα τη δύναμή μου να πιάσω το ρέμα που κατεβαίνει από το Τραχήλι. Εν τω μεταξύ με άρχισαν στους πυροβολισμούς, αλλά γλίτωσα χάρη στο ποταμάκι το κάθετο. Βγήκα στους Κάμπους (θέση). Οι πυροβολισμοί εξακολουθούσαν, αλλά ήμουν πολύ μακριά τους πλέον.

Την ίδια ώρα πυροβολούσαν και τον Θανάση Καπενή, υπεύθυνο της ΕΤΑ, που ήταν στη θέση Μύλος. Ανέβαινε κατακόρυφα προς τη θέση Γράμματα (και απορώ πώς γλίτωσε)! Εκεί τραυμάτισαν ένα γέρο που κουβάλαγε δεμάτια και ήταν άσχετος με την Οργάνωση, τον Π. Μωλέ.

Τρέχοντας, έφτασα στο χωριό Τραχήλι. Εκεί συνάντησα τους άλλους, που ξεκαρδίστηκαν στα γέλια για το πάθημά μου, που δεν τους ακολούθησα.

Έφτασε στο μεταξύ και ο Αθαν. Α. Καπενής. Ενωθήκαμε με τους Τραχηλιάτες, μεταξύ την οποίων και ο παπάς του χωριού, ο παπα-Βαγγέλης με μια πιστόλα στη μέση, μαζεμένα τα ράσα σαν άλλος Παπαφλέσσας και γίναμε γύρω στους είκοσι. Εν τω μεταξύ οι ράλληδες μπήκαν στα Θαρρούνια και επιδόθηκαν στο καταστροφικό έργο τους. Κάψανε δύο σπίτια, του Γιάννη Διαμαντή και του Θανάση Καπενή. Τα υπόλοιπα που είχαν επισημάνει, γλίτωσαν μεν τη φωτιά, αλλά όχι τη γενική ληλασία και το σπάσιμο των κεραμιδιών. Δεν τα έκαψαν, λόγω επαφής τους με άλλα που δεν ήθελαν να καούν. Από τη θέση Πλατάκι, κατέβηκαν στον Καπενιάνικο Μύλο, βρήκαν τα λίγα πρόβατα του Θανάση Καπενή, πήραν τη γυναίκα του και την κόρη του, έσφαξαν τα πρόβατα και το βόδι του, φάγανε και ήπιανε ευχαριστημένοι, νικητές και τροπαιούχοι! Η γυναίκα του στάλθηκε στη Γερμανία και έζησε. Ήρθε μετά τη λήξη του πολέμου. Την κόρη του μετά από λίγους μήνες την άφησαν.

Εμείς τώρα ακολουθήσαμε τον δρόμο προς το Τραχηλιάτικο λιβάδι. Εκεί συναντήσαμε Μακρυχωριάτες και μας είπαν ότι άλλη φάλαγγα ράλληδων εκινείτο προς τα κάτω. Εκεί χωριστήκαμε. Κρύψαμε τα όπλα μας κι εγώ με τον Θανάση Καπενή και Γιάννη Διαμαντή, που έσερνε μαζί του και την αγελάδα του, πήραμε τον δρόμο του Άβρακα. Οι άλλοι προς Λυκούδι και Μακρυχώρι.

Στα Γάγια έμεινε ο Θανάσης Καπενής και κρύφτηκα από τους δικούς του. Ο Γιάννης ο Διαμαντής πήγε στο Κοϊλι κι εγώ στη Βρύση και μ' έκρυψε ο παπα-Σπύρος στον σταύλο του. Οι Γερμανοράλληδες έφτασαν στη Βρύση, κάψανε ορισμένα σπίτια, ανέβηκαν Γάγια, Κρεμαστό και κατέληξαν στο Αλιβέρι. Εμείς σκορπισμένοι, αποκομμένοι, άλλοι εδώ και άλλοι εκεί, μάθαμε μετά από δύο μέρες τις καταστροφές που έκαναν και πού βρίσκονταν. Άλλοι σύντροφοι ακολούθησαν άλλους δρόμους και πιο δύσκολους. Αυτοί που είχαν κοπάδια τα οποία είχαν βάλει στο μάτι οι πολεμιστές του Ράλλη, κινδύνεψαν πολύ! Ιδιαίτερα κινδύνεψε το κοπάδι του Τάσου Γιαννούλη, που είχε γιο αντάρτη. Η μάνα του η Σεβαστή παραδόθηκε για να γλιτώσει τις παραπέρα συνέπειες, αλλά αυτοί ήθελαν και το κοπάδι τους. Στη δύσκολη εκείνη στιγμή αυτής της οικογένειας, τους γλίτωσε ο επονίτης Δημήτρης Κ. Μωλές. Ήταν ψύχραιμος, απέτρεψε τον Τάσο Γιαννούλη που ήθελε να παραδοθεί, οδήγησε το κοπάδι προς το Μακρυχωριάτικο, έβγαλε τα κουδούνια όλα, τα έκλεισε σε πολύ απρόσιτο μέρος και γλίτωσε το κοπάδι αν και πέρασαν πολύ κοντά του. Επίσης φρόντισε και είχε αδειάσει και το σπίτι από τα κυριότερα πράγματα και έτσι δεν ολοκλήρωσαν το ανόσιο έργο τους, όπως αυτοί ήθελαν. Ο επονίτης αυτός κινδύνεψε πάρα πολύ, γιατί δεν μπορούσε ν' απομακρυνθεί πολύ, επειδή είχε κι ο ίδιος κοπάδι.

Μετά την απελευθέρωση, στάλθηκε στο Πανεπιστήμιο της Μακρονήσου (!!) να φοιτήσει γι' αυτές του τις δραστηριότητες!

Πέρασε κι αυτή η καταιγίδα. Το Θαρρούνι προσπαθεί να επουλώσει τις πληγές του, που δεν είναι λίγες. Δεν αργεί και πάλι να βρει τον κανονικό του ρυθμό. Δεν είναι καιρός για κλάματα. Οι καθοδηγήσεις, τα διάφορα περιστατικά της ζωής δεν σταματούν!

Τα διεθνή γεγονότα εν τω μεταξύ και ιδιαίτερα ο πόλεμος στο Ανατολικό Μέτωπο, που έχει κριθεί πια εις βάρος των Γερμανών που συνεχώς οπισθοχωρούν με μεγάλες απώλειες, είναι φυσικό να μας δίνουν δύναμη και κουράγιο.

Τα Θαρρούνια και πάλι έχουν γίνει ένα μικρό κράτος με όλες του τις υπηρεσίες, Χωρίς βέβαια να λείπουν οι αδικίες, οι προσωπικές εμπάθειες με συντάξεις κατηγορητηρίων για παλιά μίση, τα οποία αντιπαρέρχομαι!!

Όμως ένα γεγονός σοβαρό, το δεύτερο από του Βασιλείου που διηγήθηκα πιο πάνω, ήταν η εκτέλεση του Δημ. Διαμαντή. Ο Δημήτρης Διαμαντής, γιος του γερο-Χιόνα, γενναίος πολεμιστής στη Μικρά Ασία, ζούσε στα Θαρρούνια πολύ φτωχά. Πήγε στο Τραχήλι να πουλήσει ένα χωράφι της γυναίκας του για να ζήσει. Εκεί οι

συγγενείς του δεν τον άφηναν να το πουλήσει. Ένας εξ' αυτών, τον κυνήγησε έξω απ' το χωριό και τον άρχισε στις κλοτσιές. Τότε ο Διαμαντής τον χτύπησε με μαχαίρι και τον σκότωσε. Έφτασε στο χωριό και στην αυλή του σχολείου ήμουν εγώ σκοπός. Μου διηγήθηκε το περιστατικό, αλλά δεν γνώριζε αν πέθανε ο χτυπημένος. Εγώ του είπα:

"Φύγε, γιατί θα γίνουν αντεκδικήσεις από τ' αδέρφια του."

Έφυγε.

Τη μεθεπομένη ήρθαν οι συγγενείς του νεκρού, συνεννοήθηκαν με τον υπεύθυνο Ν. Κουσερή, άγνωστο τι. Το βράδυ, ώρα δέκα, ο υπεύθυνος με ειδοποίησε να ετοιμαστώ να πάμε σ' ένα χωριό για κάποια επίλυση διαφοράς. Δυστυχώς, είχαμε πάει πολλές φορές στην Παναγιά να λύσουμε διαφορές, κοινώς "κουτσομπολιά", με όχι καλό τρόπο!

Δεν έφερα αντίρρηση. Μαζί και ο Γεώργιος Α. Γιαννούλης και ο Κωνσταντίνος Π. Μπούρικας. Οπλισμένοι, τέσσερεις εμείς και τρεις απ' το Τραχήλι. Στον δρόμο ρωτούσα τον υπεύθυνο πού πάμε, αλλά το έκρυβε. 'Όταν πλησιάσαμε στην Παναγιά, κάθησα κάτω και λέγω πως αν δεν με ενημερώσεις, δεν ακολουθώ! Τότε αναγκάστηκε και είπε τον σκοπό και ότι είχε εντολή από το 3ο τάγμα να συλλάβει τον Δ. Διαμαντή, που κρύβεται στα Μάμουλα. Τότε εγώ δήλωσα πως δεν μπορώ ν' ακολουθήσω γιατί είναι συγγενής μου και ότι αν συλληφθεί, δεν θα μπορέσουμε να τον γλιτώσουμε από τα χέρια των παθόντων! Γι' αυτό αρνούμαι!

Αφού δεν με έπεισε, οι υπόλοιποι πήγαν στον προορισμό τους, τον συνέλαβαν, τον κακοποίησαν πάρα πολύ οι συγγενείς του σκοτωμένου, τον πήγαν στην Επισκοπή και τον εκτέλεσαν οι αντάρτες στη ρίζα του βουνού Τραγονάρα. Την απόφαση την έβγαλε ο Μίστος, πολιτικός του τάγματος, που, όπως αποδείχτηκε αργότερα, δούλευε για λογαριασμό της Ιντέλιτζες Σέρβις. 'Ήταν κι αυτός ένα θύμα της ακατάστατης εποχής, ηρωϊκής μεν, αλλά και πονηρής, που μέσα στις οργανώσεις δούλευαν στοιχεία ξένα και επιζήμια για τον αγώνα. Το γεγονός αυτό δεν το κρίνω εις βάρος της Οργάνωσης, αλλά μεσολάβησαν μεροληπίες και μικρότητες των υπευθύνων και δεν άφησαν τη δικαιοσύνη ανεπηρέαστη. Αυτό το περιγράφω, γιατί συνέπεσε μέσα στη θύελλα της εποχής εκείνης.

Μετά απ' αυτά τα "χτενίσματα" που θυμάμαι και περιέγραψα, αντί, να συντρίψουν τους αντάρτες και να κουρελιάσουν το επαναστατικό φρόνημα των οργανώσεων και του λαού, συνέβη ακριβώς το αντίθετο! Γι' αυτό άρχισαν να συμμαζεύονται στα κέντρα, να οχυρώνονται καλά, γιατί γνώριζαν τι τους περίμενε σε λίγο, όταν έφευγαν οι προστάτες τους οι Γερμανοί, αφού οι Ρώσοι είχαν καταλάβει και τη Ρουμανία.

Οργάνωσαν την Κύμη, Αλιβέρι, Βάθια, Ερέτρια και τόλμησαν να εγκαταστήσουν βλακωδώς φυλάκιο στη Σέττα, που είχε τη γνωστή τύχη και καταστροφή γι' αυτούς!

Μετά τη μάχη της Λαμπούσας που είχε τόση μεγάλη επιτυχία, αφού κανείς δεν επέζησε από τους 150 Γερμανούς, που άδειαζαν τη χώρα και άφηναν πλέον τους συνεργάτες τους στο ανόσιο έργο τους, το φρόνημά τους καταρρακώθηκε. Είχε έρθει η σειρά τους να πληρώσουν κι αυτοί, οι φρουρές του Αλιβερίου και των άλλων.

Ο ΕΛΑΣ της περιοχής με έδρα το Μακρυχώρι, έκανε προτάσεις για να αποφευχθεί η αδελφική αιματοχυσία. Δυστυχώς όμως, στις αρχές του Οκτώβρη 1944, το βράδυ, έγινε η επίθεση στο Αλιβέρι, το οποίο και καταλήφθηκε. Στη μάχη αυτή, έλαβε μέρος και τμήμα του χωριού μου. Δυστυχώς, στη μάχη αυτή έλαβαν χώρα περιστατικά πολύ ανατριχιαστικά, που λέρωσαν τον αγώνα και τους σκοπούς του, γιατί τα επεισόδια αυτά έγιναν όταν έληξε η μάχη, από άτομα που τα διέκρινε η ανευθυνότητα και με τα καταδικαστέα έργα τους ζήμιωσαν έναν αγώνα του λαού που ήλπιζε για μια καλύτερη ζωή. Αλλά και τον εαυτό τους κατέστρεψαν, όταν οι όροι αντεστράφησαν.

Ήρθε η σειρά της Βάθιας. Εκεί τα πράγματα ήταν δυσκολότερα. Ήταν δύναμη πιο αξιόλογη, αριθμητικά ανώτερη, είχαν στο παθητικό τους πολλές αμαρτίες από τις λεηλασίες που είχαν διαπράξει και δικαιολογημένα φοβόνταν αντίποινα.

Για τη μάχη της Βάθιας συγκεντρώθηκαν διπλάσιες δυνάμεις του ΕΛΑΣ. Και πάλι οι αντάρτες έστειλαν πρόσωπα ευυπόληπτα να διαπραγματευθούν για την παράδοσή τους, χωρίς αίμα και θυσίες. Στη μάχη αυτή, το εφεδρικό ΕΛΑΣ Θαρρουνίων με 15 άνδρες έφτασε στο χωριό Μάμουλα, με σκοπό να λάβει μέρος. Διανυκτερεύσαμε μια

βραδιά, αλλά ο καπετάνιος της περιοχής, επειδή οι συνεννοήσεις για παράδοση θα συνεχίζονταν (και συνεχίστηκαν για μια ακόμα βδομάδα), μας είπε να επιστρέψουμε στις δουλειές μας και όταν οι διαπραγματεύσεις δεν καρποφορούσαν, θα μας ειδοποιούσαν. Δυστυχώς, και πάλι δεν συμφώνησαν. Η μάχη έγινε χωρίς τη συμμετοχή μας, πλην του Θανάση Α. Καπενή, που τυχαίως ήταν εκεί. Τα αποτελέσματα γνωστά: Πολύ αίμα και θυσίες για το τίποτα!

Στη μάχη της Ερέτριας, στη συνέχεια, τα Θαρρούνια απέχουν αρκετά και τον λόγο είχαν τα τμήματα και οι οργανώσεις των πλησιέστερων χωριών. Κατά την κατάληψη της Ερέτριας, εκεί ήταν και ο Γ. Ι. Βασιλείου, που είχε φύγει με τον τρόπο που περιέγραψα στην αρχή. Για να γλιτώσει, κατέβηκε σ' ένα πηγάδι κι όταν οι αντάρτες διψασμένοι έριξαν τον κουβά να βγάλουν νερό να πιούνε, αυτός βοηθούσε να γεμίσει γρηγορότερα! (Ήταν νύχτα).

Εν τω μεταξύ, όλα τα κάστρα των Γερμανοράλληλων, μετά το φευγικό των αφεντικών τους, είχαν πέσει, πλην της Χαλκίδας. Και εδώ πάλι διαπραγματεύσεις πολλών ημερών, με προσπάθειες άξιων προσώπων και από τα δύο μέρη. Ευτυχώς, την τελευταία στιγμή αποφεύχθηκε η αδελφική αιματοχυσία.

Επιτέλους, η Εύβοια ελεύθερη! Η μεγάλη στιγμή είχε έρθει! Το χαρμόσυνο γεγονός έπρεπε να γιορταστεί με όλη τη μεγαλοπρέπεια! Προς τούτο, όλα τα χωριά έχουν κινητοποιηθεί να λάβουν θέση στη μεγαλειώδη παρέλαση στις 21 Οκτώβρη 1944.

Το χωριό μας ετοιμάζεται! Όλοι μας έχουμε δουλειά! Με τα φτωχά μέσα της εποχής, φτιάχνουμε πλακάτ, που θα μαρτυρούν την παρουσία μας! Τα συνθήματα που γράφονται, είναι:

**ΖΗΤΩ Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ! ΖΗΤΩ Η ΕΠΟΝ ΘΑΡΡΟΥΝΙΩΝ!
ΖΗΤΩ ΤΟ ΚΚΕ! ΖΗΤΩ Η ΕΛΛΑΔΑ!
ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΟΝ ΦΑΣΙΣΜΟ! ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΟΝ ΛΑΟ!**

Καθαρίσαμε τα όπλα μας και το πρωί της 20 του Οκτώβρη ξεκινήσαμε για Χαλκίδα γύρω στους δεκαπέντε νέοι. Καθένας μας είχε, εκτός του όπλου του, και μια κουβέρτα.

Περάσαμε στο χωριό Παναγιά, όπου και η ομάδα τους ενώθηκε με τη δική μας. Επικεφαλής και των δύο ομάδων τέθηκε ο παπα- Γιώργης Καπενής (τιμής ένεκεν) και κρατούσε τη σημαία. Με πορεία οχτώ ωρών φτάσαμε στο Βασιλικό, διανυκτερεύσαμε σε δύο σπίτια. Το πρωί, κάτω από καταρρακτώδη βροχή, φτάσαμε στη Χαλκίδα. Οι αρμόδιοι της παρέλασης μάς έβαλαν στη θέση, όπου λάβαμε μέρος στη μεγαλειώδη αυτή παρέλαση, που τα εμβατήρια τα έπαιζε η φιλαρμονική του Δήμου, που ήταν πρώτα με τους ράλληδες, με αρχηγό τον Ηλία Κοντάκο.

Η εμφάνιση της ομάδας μας και το πέρασμά της από τους επισήμους χειροκροτήθηκε, γιατί την κοσμούσε και ο παπάς.

Η εφημερίδα **ΣΑΛΠΙΣΜΑ ΤΟΥ ΕΑΜ**, μετά από λίγες μέρες, έγραφε μεταξύ των άλλων για την παρέλαση:

"Τη σημαία ενός χωριού, την κρατάει ο παπάς. Μπράβο, λεβεντοπαπά, του φωνάζει το πλήθος και ξεσπά σε χειροκροτήματα!"

Στην πλατεία αγοράς, όπου συγκεντρωθήκαμε, μίλησαν οι Γρηγόριος, ο Μητροπολίτης -Νικηφόρος της Ρούμελης Δημητρίου Λακιώτης του 7ου Συντάγματος Εύβοιας, ο Νότης Καπνίσσης και άλλοι, που δεν θυμάμαι.

Και έκλεισε η ωραία και αξέχαστη αυτή γιορτή που έμεινε στη μνήμη μου σαν την πιο όμορφη μέρα της ζωής μου, κλείνοντας με ωραία τραγούδια του αγώνα από χορωδία ανταρτισσών της Βορείου Ευβοίας και με τον εθνικό ύμνο.

Επισκεφτήκαμε τους συνεργάτες των Γερμανών που τους είχαν κλείσει στους στρατώνες και μου έκαναν τρομερή εντύπωση οι άσχημες χειρονομίες που μας έκαναν μέσα απ' τα παράθυρα! Δυστυχώς, είχαν πλάτες γερές και στηρίγματα σίγουρα, καθώς απέδειξε το μέλλον.

Το μεσημέρι της επομένης, με καΐκι του **ΕΛΑΝ** μάς μετέφεραν στον Κάραβο και από κει, τραγουδώντας και αισιόδοξοι για το μέλλον, φτάσαμε στη Χεροχλάδα και

κοιμηθήκαμε στο κονάκι του Δ. Γιαννούλη. Το πρωί ξεκινήσαμε για το χωριό, όπου φτάσαμε το μεσημέρι.

Από την περίοδο αυτή και πέρα μέχρι τον Δεκέμβριο 1944, η Οργάνωση των Θαρρουνίων λειτουργεί άριστα. Με τις τακτικές συνελεύσεις, με τις εκλογές όπου λάβαιναν μέρος και οι γυναίκες, με την κριτική που γινόταν στις διάφορες αποφάσεις, ήταν κάτι που και σήμερα το ζηλεύουμε έπειτα από σαρανταπέντε χρόνια.

Τα λαϊκά δικαστήρια έχουν και έντυπο οδηγό, που έχει συνταχθεί από την Κυβέρνηση του Βουνού, την **Π Ε Ε Α**. Είχε ψηφίσει και αντιπρόσωπος του χωριού μας άλλον αντιπρόσωπο, από την Κάρυστο νομίζω, και όλη η Εύβοια τον Νότη Καπνίση, που αυτός έλαβε μέρος στη συνέλευση των Κορυσχάδων, για να γίνει αυτή η προσωρινή κυβέρνηση, μετά το διώξιμο του κατακτητή.

Μέσα σ' αυτό το όμορφο κλίμα, ζούμε την περίοδο αυτή μέχρι τον Δεκέμβριο 1944.

Όταν άρχισε ο εμφύλιος και σ' όλη του τη διάρκεια τρέφαμε ελπίδες και μεγάλη αισιοδοξία για την έκβασή του. Δεν χάσαμε το θάρρος και το ηθικό μας! Όσπου ήρθε το τέλος με τις γνωστές συνέπειες, την παράδοση του θρυλικού **ΕΛΑΣ** άνευ όρων. Η Συμφωνία της Βάρκιζας αμνήστευσε μια μερίδα υπευθύνων και μεγάλων - γύρω στους 250- και οι άλλοι, ο λαός ο πάντα προδομένος, θα έδινε λόγο στους συνεργάτες των κατακτητών!

Μετά απ' αυτά τα γεγονότα τα θλιβερά, η Οργάνωση των Θαρρουνίων δεν έχασε τη συνοχή της. Ελπίζαμε (μάταια) στο δίκιο του αγώνα και σε κάποιο θαύμα. Δεν άργησαν όμως μετά από λίγες μέρες να παρουσιάζονται σημάδια άσχημα για το χωριό μας! Όσοι δεν είχαν ψυχή, λιποψύχησαν! Αρχισαν οι διαρροές! Αρχισε να μας αγγίζει ο φόβος για το τι μας περιμένει! Τα γύρω χωριά οργανώθηκαν στις οργανώσεις της Χ. Έλαβαν όπλα και τα Θαρρούνια έγιναν στόχος τους! Η αστυνομία, που είχε κρυφτεί στο καβούκι της, έκανε την εμφάνισή της!

Νιώθαμε πια τι μας περιμένει!

Εγώ είχα ένα αυτόματο **ΣΤΕΝ**. Πού να το παραδώσω όμως; (Εδώ καταντήσαμε!). Για καλή μου τύχη πέρασε ένας συναγωνιστής, τον φιλοξένησα ένα βράδυ και τον παρακάλεσα να με απαλλάξει. Αυτό και έγινε. Ο άτυχος αυτός, φεύγοντας απ' τα Θαρρούνια, τουφεκίστηκε από έναν της δεξιάς του διπλανού χωριού. Τον άφησε για πεθαμένο, του πήρε το αυτόματο και έφυγε. Ευτυχώς, ο άνθρωπος αυτός επέζησε και έχασε μόνο το μάτι του. Σηκώθηκε κι έφυγε.

Αρχίζει για τα Θαρρούνια η αντίστροφη μέτρηση: η τρομοκρατία! Τα γύρω χωριά, όπως είπα, πήραν όπλα! Και μια ωραία μέρα κατέβηκαν από το βορεινό χωριό αρματωμένοι χίτες και κατέλαβαν το χωριό. Εμείς με βαριά καρδιά κρυφτήκαμε για να γλιτώσουμε, όχι πλέον από τους κατακτητές, αλλά από τους χτεσινούς συναγωνιστές και σύντροφους! Τη μέρα αυτή τουφεκίσανε πολλές φορές, χωρίς επιτυχία, τον Ν. Κουσερή, τον υπεύθυνο απέναντι στο Μεντούλι. Έπειτα (οι καλοί αυτοί χίτες), αφού άνοιξαν την αποθήκη της **ΕΤΑ**, όπου υπήρχαν τρόφιμα και λάδι αρκετό, το μοίρασαν σαν καλοί νοικοκυραίοι, το φόρτωσαν σε ζώα και έφυγαν, οι πειναλέοι και ψειριάρηδες (Που γι' αυτούς γινόταν περισσότερο ο αγώνας). Ήταν η αρχή των δεινών που μας περιμένουν από δω κι εμπρός! Ετοιμαζόμαστε να προσγειωθούμε στη νέα κατάσταση που έρχεται ολοταχώς!

Πιστεύω προσωπικά, όπως και όλοι οι συναγωνιστές που λάβαμε μέρος στην Εθνική Αντίσταση, ότι δικαιούμαστε να αισθανόμαστε περήφανοι! Γιατί η τοποθέτησή μας εκείνη, ήταν σωστή, δίκαιη, αυθόρμητη, χωρίς να αποβλέπει σε προσωπικά οφέλη, αλλά μόνο σε θυσίες και για την ελευθερία της πατρίδας.

Σπουδαίο θεωρώ το επίτευγμα μέσα στη λαίλαπα αυτής της περιόδου, που δεν προκλήθηκε μέσα στα Θαρρούνια ουσιαστική αδικία. Αυτό ήταν μια επιτυχία της Οργάνωσης Θαρρουνίων, που προλάβαινε να καταστείλει τις μικρότητες ορισμένων μελών στη γέννησή τους. Ήταν και είναι φυσικό μέσα σ' αυτή τη θύελλα να γίνουν και λάθη. Τα μικροκατηγορητήρια που για ψύλλου πήδημα και για να λύσουν προσωπικές παλιές διαφορές, δεν έλειψαν!

Στο χωριό, η Οργάνωση αυτού του είδους τις αντεκδικήσεις τις προλάβαινε με κινητοποιήσεις - υπογραφές.

Θυμάμαι μια φορά, όταν συνόδευα έναν κρατούμενο από την Παναγιά για το Μακρυχώρι, άνοιξα το κατηγορητήριο, είδα προσωπικό θέμα - και μάλιστα κουτσομπολιού – και το έσκισα! Τον παρέδωσα στο 30 τάγμα. Κι όπως ήταν φυσικό, χωρίς κατηγορητήριο, απολύθηκε μετά από τρεις μέρες! Κάτι τέτοια γίνανε αρκετά και αρκετοί από μας δεν ήταν άμοιροι σ' αυτού του είδους τις εκδικήσεις! Γι' αυτό, όταν το κλίμα άλλαξε εις βάρος μας, οι τύποι αυτοί βρήκαν τον εαυτό τους: Τοποθετήθηκαν, και γρήγορα μάλιστα, εκεί που ήταν η πραγματική θέση τους: Ο δημοκρατικός χώρος του ΕΑΜ δεν ήταν πρόσφορος γι' αυτούς!

Η χρονιά του 1945 μας επιφυλάσσει πολλά κακά για το χωριό μας. Με τη συμφωνία της Βάρκιζας, το Κ.Κ.Ε διατηρεί τη νομιμότητά του (τύποις βέβαια), αλλά εμείς δεν έχουμε συνειδητοποιήσει ουσιαστικά το τι μας περιμένει! Τα όπλα της Οργάνωσής μας έχουν παραδοθεί με διάφορους τρόπους και περιμένουμε...αναγνώριση και δικαίωση από την Κυβέρνηση της Εθνικής Ενότητας!!!

Η ελπίδα μας και οι προσδοκίες μας όλη αυτή τη χρονιά βρίσκονται μέσα μας σε λανθάνουσα κατάσταση και δεν θέλουμε να πιστέψουμε ακόμη πως ο αγώνας αυτός χάθηκε για πάντα!

Οι παρακρατικές οργανώσεις (ων ουκ έστι αριθμός) φύτρωναν σαν μανιτάρια και είναι ουσιαστικά το κράτος! Οι επιδρομές στο φτωχό Θαρρούνη πυκνώνουν, με στόχο τους να σπάσουν το ηθικό μας με καλό (δήθεν) και με κακό! Τα οπλισμένα χωριά γύρω μας, κάθε μέρα μας κάνουν επίσκεψη (αβροφροσύνης)!! Το στέκι τους, τα καφενεία. Εκεί παίρνονταν οι αποφάσεις για τη σωτηρία της πατρίδας! Και να πώς: Άφηναν τα όπλα στη γωνία. Αφού εν τω μεταξύ ο καλός μεζές είχε ετοιμαστεί (κυρίως κοτόπουλα), το έριχναν στο κρασί. Και αφού γίνονταν τύφλα στο μεθύσι, άρχιζαν τους πυροβολισμούς! Στο τέλος, πλημμυρισμένοι από εθνικά ιδεώδη, έβγαζαν και λόγο εναντίον του κομμουνισμού!! (Θεέ και Κύριε των δυνάμεων)!!

Εν τω μεταξύ, δεν άργησαν και απ' το χωριό μας ν' ακολουθήσουν αυτούς τους καλούς πατριώτες (ελάχιστοι ευτυχώς) δικοί μας, αφού προηγουμένως τους έλιωσαν στο ξύλο. Έγιναν και αυτοί οι λεγόμενοι Εθνικόφρονες Θαρρουνίων. Οπλίστηκαν κι αυτοί, αφού ανένηψαν και αποκήρυξαν τον κομμουνισμό και τις παραφυάδες του!!

Το χωριό, οι αγωνιστές του, οι απλοί άνθρωποι, άρχισαν να ανησυχούν, αλλά τι μπορούν να κάνουν;

Ελπίδα μας, ο Θεός

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1945

Εγώ, ο Δημήτρης Κ. Μωλές, ο Αποστόλης Γ. Μωλές, σκεφτήκαμε να πάμε στα αμπέλια του Βασιλικού να δουλέψουμε στον τρύγο αφενός, και να φύγουμε για λίγο από το τρομοκρατικό περιβάλλον της περιοχής αφετέρου. Με χίλιες δυο προφυλάξεις περάσαμε έξω από του Γυμνού, έξω από την Ερέτρια και φτάσαμε στο Βασιλικό. Εκεί πήγαμε σ' έναν πατριώτη μας, τον Χαράλαμπο Γ. Κάλφα. Εκεί κοιμηθήκαμε. Συζητήσαμε με τον γιο του Δημήτρη, που ήταν κι αυτός αντάρτης και μας είπε ότι προς τ' αμπέλια είναι οργανώσεις Χ παρακρατικές και να φυλάγεστε να μη σας πάρουν χαμπάρι. Εγώ, με τον Δημήτρη Κ. Μωλέ, δεν θυμάμαι πού ακριβώς κοιμηθήκαμε το δεύτερο βράδυ και είχαμε βρει δουλειά για την άλλη μέρα. Ο Αποστόλης κοιμήθηκε σε συγγενικό του σπίτι. Εκεί όμως, για κακή του τύχη, κάποιος τον αναγνώρισε, ότι ήταν στον ΕΛΑΣ. Μαζευτήκαν δυο τρεις και μπροστά στα μάτια των συγγενών του τον κάνανε μαύρο στο ξύλο! Κάποιος ήρθε και μας έκανε γνωστό το γεγονός αυτό. Το πράγμα πια δεν ήταν για δουλειά! Υπήρχε φόβος να μας αναγνωρίσουν και να πάθουμε τα ίδια! Αποφασίσαμε να φύγουμε τα μεσάνυχτα. Έτσι κι έγινε. Πήραμε κρυφά τον Αποστόλη, τον βάλουμε καβάλα σ' ένα μουλάρι (είχαμε οι δυο μας τα ζώα) και φύγαμε ολοταχώς για τα Θαρρούνια. Πολύ ψηλά από την Ερέτρια (γιατί παντού δέρνανε), μεταξύ Μάμουλα και Γυμνού, μέσα από το Σαρανταπόταμο, φτάσαμε βράδυ στο Αγριλίγι. Εκεί σκεφτήκαμε να κάνουμε ένα μαύρο χιούμορ (Ο άνθρωπος και στις δυσκολίες του ακόμα θέλει να γελάσει).

Βάλαμε τον Αποστόλη στον Δ. Μωλέ το μουλάρι, τον τυλίξαμε με μια βελέτζα, τον δέσαμε όπως δένουν ένα κούτσουρο και του είπαμε να μη μιλά και να κάνει τον μισοπεθαμένο!! Έτσι κι έγινε. Ώρα 9 φτάσαμε στον Γιάννη Κιούση (Ζέμπου) Το μαγαζί, όπου αντίκρισαν αυτό το θέαμα. Μας άρχισαν τις ερωτήσεις κι εμείς διαβεβαιώναμε ότι είναι πολύ σοβαρά και δεν μπορεί να μιλήσει! Μας ακολούθησε κόσμος πολύς. Μεταξύ αυτών και ο δάσκαλος Κούκης, ο οποίος τους έβριζε γι' αυτό που κάνανε. Φτάσαμε στον Ποστόλη το σπίτι. Κλαυθμός και οδυρμός όλη η γειτονιά! Η μάνα του τραβούσε τα μαλλιά της! Εμείς τον κατεβάσαμε με προσοχή, τον βάλαμε στο κρεβάτι και του είπαμε στο αυτί να μη μιλάει για λίγες μέρες! Αφού τον παστώσαμε κρεμμύδια, φύγαμε ξεκαρδισμένοι στα γέλια!! Ο Ποστόλης έκανε όπως του είπαμε και τέλειωσε κι αυτό το αστείο, σε άσχημη εποχή.

Κάνουμε κρυφές συναντήσεις και συζητάμε τα πάθη μας. Ο τυφλός, ο Σταύρος Παλόγος, με το ποιητικό του ταλέντο, μας πρόσφερε ένα καινούριο τραγούδι, που σατίριζε αυτούς που άλλαξαν στρατόπεδο και μας κυνηγούσαν. Το ποίημά του έπρεπε να γραφτεί και να κολληθεί σε κεντρικό σημείο για να γελάσει όλο το χωριό. Ο Δημήτρης Μωλές, τσουκαλάς, προθυμοποιήθηκε να το γράψει με το αριστερό χέρι που μπορούσε με ευχέρεια, χωρίς να διακρίνεται ο γραφικός του χαρακτήρας. Έτσι κι έγινε. Μία ωραία πρωία, στον Γιάννη του Κιούση (Ζέμπου) το καλύβι, στη χοντρή μουριά, έσκυβαν οι χωριάτες και διάβαζαν κι έφευγαν σκασμένοι στα γέλια. Έλεγε το ποίημα:

*Είμαι ο καλός σας αρχηγός.
Να μου φέρετε όλοι απ' ένα αυγό
κι έχω πολλά να σας υποσχεθώ.
θα σας βγάλω και μισθό.*

*Εγώ εδήλωσα μετάνοια και πίστη
να φρουρήσω το χωριό
με τ' αυτόματο στην πλάτη
και με άγρυπνο το μάτι.*

Ο Λαός

*Σε ξέρουμε, βρε ακαμάτη,
που γυρνάς μαγαζί σε μαγαζί.
Είσαι μεγάλος μεζετζής
και το ρουφούσες το κρασί.*

*Απέναντι στη ρεματιά,
χωρίς καμιά παρέα,
και με τον τηλεβόα φώναζες:
"Θάνατος! Θάνατος στον Βασιλέα!"*

*Και τα περνούσες φίνα και ωραία....
Όταν, έξω απ' την Παναγιά
σε λιάνισαν οι ράλληδες
μια ωραία μέρα!*

Το τι επακολούθησε, το φαντάζεστε. Γέλια ο λαός, αστυνομία στο χωριό, ανακρίσεις να βρούνε τους κακοποιούς! Φυσικό ήταν να καταλήξουν στον τυφλό Σταύρο Παλόγο. Με απειλές, με λόγια πικρά και με κάθε τρόπο πίεσης για να μαρτυρήσει ποιος το έγραψε, αλλά μάταια. Ο τυφλός, βράχος ακλόνητος! Δεν ομολόγησε τίποτα! Με το αισθητήριό τους όμως, υπολόγιζαν ποιοι το 'γραψαν, αλλά τους μπερδευε ο γραφικός χαρακτήρας.

Η γενική κατάσταση χειροτερεύει για την Εθνική Αντίσταση. Το κράτος οργανώνεται, αλλά παράλληλα και οι παρακρατικές οργανώσεις. Οι εαμίτες ήταν ο στόχος τους. Στο χωριό μας πολύ λίγοι άλλαξαν φρόνημα, είτε από φόβο, είτε από συμφέρον, είτε γιατί ήταν η φυσική του τοποθέτηση αλλού και βρήκαν τον εαυτό τους.

Έχουμε κυριολεκτικά αποκοπεί από τον έξω κόσμο. Εφημερίδα δημοκρατική δεν τολμάει κανείς μας να την πιάσει φανερά. Η χρονιά αυτή είναι να γίνουν εκλογές, αλλά και οι συνθήκες που επικρατούν είναι ο φόβος και ο τρόμος.

Ήρθαν στο χωριό Γάλλοι παρατηρητές για να ρωτήσουν αν υπάρχουν οι προϋποθέσεις για τη διενέργεια των εκλογών. Συνοδεύονταν από τον αστυνόμο του Αλιβερίου και μερικούς πρόθυμους που μας παρακολουθούσαν. Ζήτησαν τον Γραμματέα του Κ.Κ Γιώργη Α. Γιαννούλη και μέσω του διερμηνέα τον ρωτούσαν αν υπάρχει ελευθερία της έκφρασης για το δημοψήφισμα. Ο ερωτηθείς απάντησε ότι επικρατεί τρομοκρατία και οι συνθήκες είναι οι χειρότερες που μπορεί να φανταστεί κανείς! Αν ο διερμηνέας τα μετέφερε σωστά ή όχι, δεν γνωρίζω. Ο αστυνόμος όμως γύρισε και του είπε: *"Θα σε διορθώσω καλά..."*

Και πράγματι το πλήρωσε μ' ένα πολύ γερό ξύλο στο Αλιβέρι. Εν τω μεταξύ οι ακέφαλοι εγκέφαλοι του Κ.Κ.Ε έδωσαν εντολή αποχής από τις εκλογές του Μάρτη 1946. Εμείς δυστυχώς υπακούσαμε. Το αποτέλεσμα; 90% υπέρ της Δεξιάς! Χαρακτηριστικό παράδειγμα (τίμιας!!) διενέργειας, είναι πως ένας γαμπρός μου, Β.Γ. Καπενής, ψήφισε 8 φορές με ονόματα πεθαμένων! Και μου έλεγε πράγματι την αλήθεια!

Την εποχή αυτή με απολύουν από Γραμματέα της Κοινότητας ως ανεπιθύμητο πρόσωπο! Στο διάστημα αυτό, τέθηκε εκτός νόμου το Κ.Κ. και άρχισαν να γίνονται οι φάκελοι, έστω και για μια κουβέντα. Είμαστε στη διάθεση αυτών που διοικούν το χωριό. Εξέταση κατηγοριών δεν υπάρχει. Ό,τι βαστάει η ψυχή τους λένε, και οι αρχές σημειώνουν και γράφουν!

Το ξύλο πέφτει αλύπητα από τα γύρω χωριά στους στιγματισμένους Θαρρουνιάτες. Ο Δημήτρης Αναστ. Γιαννούλης αγόρασε μια εφημερίδα από περίπτερο της Βάθιας και έως ότου να φτάσει στου Γυμνού, είχαν λάβει γνώση οι μαγκουροφόροι και τον περίμεναν. Τον οδήγησαν στο νεκροταφείο, τον σάπισαν κυριολεκτικά στο ξύλο και τον άφησαν μισοπεθαμένο! Συγγενείς του τον μετέφεραν σε κακό χάλι στα Θαρρούνια και γλίτωσε ως εκ θαύματος!

Αυτή είναι η κατάσταση στο χωριό μας, αλλά και στην υπόλοιπη Ελλάδα. Φυσικά, ύστερα απ' αυτές τις τρομερές και παράνομες πράξεις, άρχισαν να δημιουργούνται ομάδες καταδιωκόμενων και δημιουργείται ο Δημοκρατικός Στρατός.

Αυτή την εποχή με καλούνε για φαντάρο. Έφτασα μέχρι τη Χαλκίδα και επειδή ήμουν προστάτης μοναδικός χήρας μητέρας, με έδιωξαν και γύρισα στο χωριό. Εδώ στάθηκα πολύ τυχερός, γιατί γλίτωσα την εξορία στη Μακρόνησο, όπου πήγαν άλλοι φίλοι και συναγωνιστές μου. Εκεί στη στρατολογία, έκαναν ό,τι ήθελαν! Γύρισαν κάποιον πίσω χωρίς κανένα δικαιολογητικό, λέγοντάς του:

"Σε χρειαζόμαστε να είσαι στο χωριό!!!"

Ο Δημήτρης Κ. Μωλές παρουσιάστηκε στον Βόλο κι από κει κατευθείαν στη Μακρόνησο. Ο εμφύλιος πόλεμος έχει αρχίσει. Τώρα δυστυχώς πολεμούν οι Έλληνες τους Έλληνες! Τα στρατοδικεία δικάζουν και τα αποσπάσματα εκτελούν! Οι αντάρτες και αυτοί κάνουν το ίδιο. Δεν γνωρίζει το σκυλί τον αφέντη του! Μια ομάδα ανταρτών διαπεραιώνεται στην Εύβοια. Είναι οι Ανάποδος, Φάνης κλπ.

Έχει μπει το 1947. Η ομάδα αυτή αυξάνει από τους καταδιωγμένους και κακοποιημένους των χωριών της Εύβοιας. Τα Θαρρούνια στον εμφύλιο δεν έλαβαν μέρος. Παρ' όλες τις πιέσεις και κακοποιήσεις, που τις αντιπαρέρχομαι, υπομείναμε καρτερικά τις διάφορες ταπεινώσεις και μας βγήκε σε καλό.

Στον εμφύλιο σκοτώθηκαν δύο: οι Σταύρος Ι. Σύρος στον Γράμμο και ο Πέτρος Γιαννούλης στα Μάρμαρα Φθιώτιδος. Φόρος αίματος από αδελφικά βόλια!

Ο εμφύλιος κράτησε μέχρι το 1949 με την ήττα των ανταρτών, αφού έπεσε ολόκληρη η Αμερική επάνω τους.

Τα Θαρρουνία, αν και δεν έλαβαν μέρος, όπως προείπα, με έμψυχο υλικό, όμως έμμεσα και με συμπάθεια βοήθησαν τους ταλαιπωρημένους και διαγραμμαμένους μέσα στο νησί μας αυτούς ανθρώπους. Τους βοήθησαν με τρόφιμα, ρούχα και επί ένα μήνα έτρεφαν τον Σαπουτζή (Μπετόβεν) στις Καλόγριες το Κατούνι.

Το 1948, χειμώνας, ήμουν στο καφενείο Γιάννη Κιούση, βράδυ με δέκα άλλους χωριανούς συζητούσαμε τα γεγονότα που συνέβαιναν γύρω μας. Ώρα 9, Φεβρουάριος νομίζω, άνοιξε η πόρτα, μπήκε ένας ένοπλος άνδρας με προτεταμένο το αυτόματο, λέγοντας:

"Εδώ Δημοκρατικός Στρατός! Ψηλά τα χέρια!"

Όλοι μας σηκώσαμε τα χέρια. Πήγε κατευθείαν στο τηλέφωνο, έκοψε το καλώδιο και το χτύπησε κάτω και το διέλυσε! Μπήκαν και άλλοι πέντε, μας μέτρησαν - είμαστε έντεκα- βγήκαν έξω και ξαναήρθαν φέρνοντας και τους άλλους χωριάτες, που κάθονταν στο διπλανό καφενείο του Αθανάσιου Κουσερή. Μας είπαν να καθήσουμε κάτω και ο αρχηγός **ΦΑΝΗΣ** μίλησε και είπε τους γνωστούς λόγους που τους ανάγκασαν να πάρουν ξανά τα όπλα.

Είπε ότι ο αγώνας θα συνεχιστεί και ζήτησε συμπαράσταση από το χωριό μας σε τρόφιμα και σε έμψυχο ανθρώπινο δυναμικό! Ανταπόκριση όμως εκ μέρους μας δεν βρήκαν τα λόγια τους, γιατί εμείς δεν μιλούσαμε καθόλου! Τότε χτύπησε το κοντάκι του όπλου του με δύναμη στο τσιμέντο, που μας έπιασε φόβος και τρόμος. Εγώ φορούσα ένα στρατιωτικό χιτώνιο, με διέταξε να το βγάλω και το έδωσα με κρυφή χαρά!! Έβγαλαν και του Χρήστου Γιαννούλη τα παπούτσια και δεν θυμάμαι αν πήραν από άλλους. Πήραν κούτες τσιγάρα και λουκούμια. Τα πλήρωσαν όλα από μια μεγάλη δερμάτινη τσάντα που είχαν και ήταν γεμάτη λεφτά. Αυτή η ομάδα βοηθήθηκε πολύ στις δύσκολες μέρες της από τους τσοπάνηδες των Θαρρουνίων. Και τους τάϊσαν και τους έκρυσαν. Είχε φτάσει όμως το τέλος τους. Ο στρατός είχε απλωθεί σ' όλη την Ελλάδα με μεγάλες δυνάμεις και με σύγχρονα μέσα και όπλα. Στην περιοχή μας έφτασε λόχος λοκατζήδων, με έδρα το Τραχήλι. Στρατολογούσε από κάθε χωριό όσους ήθελε και κάθε βράδυ μικρές ομάδες πολιτών με έναν λοκατζή, τοποθετούσαν ενέδρες παντού για να πιάσουν την ομάδα του **ΜΠΕΤΟΒΕΝ**.

Οι αντάρτες, μπρος σ' αυτή την άσχημη γι' αυτούς κατάσταση, χωρίστηκαν ανά δύο ή τρεις και λούφαζαν μέσα σε απρόσιτα μέρη, αποκομμένοι από παντού. Ο Μπετόβεν, κρυμένος ψηλά, στα μικρά αμπέλια των Θαρρουνίων, ετροφοδοτείτο κανονικά από τον Γιώργη Βασιλείου, τον χωρίς να θέλει ταγματасφαλίτη, χωρίς να προκαλεί ο ίδιος την παραμικρή υποψία στους λοκατζήδες!

Τότε οι στρατιώτες άρχισαν να κακοποιούν τους τσοπάνηδες, που τους θεωρούσαν τροφοδότες των ανταρτών. Συνέλαβαν όλους τους κτηνοτρόφους των Θαρρουνίων, ηλικιωμένους και μη, τους ξυλοφόρτωσαν και τους διαπόμπευσαν. Τον Θανάση Κιούση (Καρανάσιο), τον Νικόλα Θ. Γιαννούλη, τον Δημήτρη Γ. Παλόγο και άλλους, τους κούρεψαν με ψιλή μηχανή, τους έκοψαν τα μουστάκια και τους έκαναν θέατρο! Όταν τους αντίκριζες, σε έπιαναν τα κλάματα! Άλλους έδειραν, τον Κώτσια Παλόγο, τον Βαγγέλη Λυμπέρη και τους έδεσαν και τους πήγαν κρατούμενους έξω από το Αλιβέρι, στο χωριό Μπούζι, για πολλές μέρες. Στο χωριό μας, έπειτα απ αυτά, επικρατεί μεγάλο μίσος γι' αυτούς που ήρθαν δήθεν σαν απελευθερωτές.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα που επικρατεί στα Θαρρουνία, ο ΜΠΕΤΟΒΕΝ τροφοδοτείται κανονικά από τον Βασιλείου. Μια νύχτα του πήγαμε κι εμείς λίγα σταφύλια από τ' αμπέλια, με τον Γ.Α. Γιαννούλη.

Ο Μπετόβεν θέλησε να φύγει πια, γιατί φοβόταν μήπως προδοθεί, επειδή το 'ξεραν πολλοί. Ο Βασιλείου τον προώθησε προς την Μήστρο στην Κεντρική Εύβοια, όπου είναι γνωστά από την Ιστορία πώς συνελήφθη!

Τελείωσε πια ο εμφύλιος! Εκλογές γίνονται και ξαγίνονται κάτω από βία και νοθεία. Εκλέγονται πανηγυρικά κυβερνήσεις της δεξιάς, αλλά τα Θαρρουνία δεν το βάζουν κάτω!

Και έρχονται οι εκλογές του 1958, όπου παρουσιάζονται 80 ψήφοι της ΕΔΑ! Τα τριγύρω χωριά μάς απομονώνουν! Σαν ψωριασμένα όντα μας αποστρέφονται! Γνωστοί και φίλοι αποφεύγουν και την καλημέρα μας για να μη χαρακτηριστούν

συνοδοιπόροι και τους φτιάξουν φάκελο στην Αστυνομία! Το μάθημα που έδωσε το Θαρρούνη, στοίχισε πολύ στις αρχές και εξουσίες. Ανεβοκατεβαίνουν στο χωριό, προσπαθούν να εντοπίσουν, σχολάνε από το λιγνιτωρυχείο ανθρώπους αθώους, άλλους τους υποχρεώνουν να δηλώσουν μετάνοια και όσοι το έκαναν, πάλι έχασαν τη δουλειά τους. Άλλους τους υπόσχονται καλές δουλειές, αλλά δεν βγαίνει τίποτε!

Έχω γίνει εν τω μεταξύ ιερέας. Έρχεται ο αστυνόμος Αλιβερίου και μέσα στην Εκκλησία του Αγίου Νικολάου -πρώτα με κολακευτικά λόγια για το πρόσωπό μου- μου παρουσιάζει κατάλογο 80 ονομάτων Θαρρουνιωτών να επιβεβαιώσω ότι πράγματι ψήφισαν την ΕΔΑ.

Εγώ τον αντιμετώπισα με ηρεμία, αλλά και του απέδειξα πως είναι αδύνατο άνθρωπος να γνωρίζει τι εψηφισε κάποιος, εφόσον η Ψηφοφορία είναι μυστική.

"Άλλο πίστη, κύριε αστυνόμε, και άλλο γνώση."

Τότε μου απάντησε:

"Εγώ φταίω που ασχολούμαι με σένα! Λες και δεν ξέρω τι φρονείς!"

Στη συνέχεια κλήθηκα στο Αλιβέρι τρεις φορές, για να πάσω να κάνω παρέα με αριστερούς και άλλες παρατηρήσεις παιδαριώδεις.

Σε κάποιες εκλογές (δεν θυμάμαι πότε), επειδή το χωριό που υπηρετούσα ψήφισε δημοκρατικά, μου απέδωσαν ευθύνη για τη στροφή αυτή! Αποφεύγω να σχολιάσω αυτές τις μικρότητες!

Τα Θαρρούνια, μετά την Κατοχή, έμεινε και είναι δημοκρατικό. Αντιστέκεται μέχρι σήμερα σε κάθε βία και παραμένει δημοκρατικό! Απόδειξη: Ρίχτε μια ματιά στις εκλογές και τ' αποτελέσματα όσοι αμφιβάλλετε και θα με δικαιώσετε!

Ήρθε η δικτατορία. Εγώ ευρίσκομαι εφημέριος στην ενορία του Αγίου Λουκά. Η εφταετής διάρκειά της ήταν σκληρή για όλη την Ελλάδα. Η δημοκρατία καταλύθηκε και έγινε το μεγάλο κακό. Η δικτατορία επενέβη και διέλυσε τη δημοκρατία της Κύπρου, όπου οι κακοί γείτονες Τούρκοι βρήκαν αφορμή και άρπαξαν τη μισή Κύπρο με τις γνωστές συνέπειες, με τους χιλιάδες νεκρούς και αγνοούμενους μέχρι σήμερα. Με την τραγική αυτή ενέργεια οι δικτάτορες γυμνοί και καταδικασμένοι πρόσφεραν τη μισή Κύπρο δώρο στον Αττίλα. Αυτό ήταν το έργο και το τέλος τους που ήθελαν να σώσουν την Ελλάδα από τον κομμουνισμό.

Και ήρθε η μεταπολίτευση...1974, έγιναν εκλογές ελεύθερες επιτέλους και άρχισε η Ελλάδα μετά από 35 χρόνια να μπαίνει στη νομιμότητα. Όμως τα τραύματα είναι πολλά και οι κακομοιριές δε λένε να ξεπεραστούν. Αυτήν την περίοδο νομιμοποιήθηκε και το Κ.Κ.Ε και έφτασε το 1980 όπου η κυβέρνηση που προήλθε έλαβε πιο δημοκρατικά μέτρα, κατήργησε τις γιορτές του μίσους που μας ξεχώριζαν σε καλούς και κακούς. Κατήργησε τα κοινωνικά φρονήματα και έκαψε τους φακέλους και επιτέλους αναγνώρισε την εθνική αντίσταση και συμφιλίωσε τους Έλληνες. Η αναγνώριση της εθνικής αντίστασης αφορούσε τους περισσότερους Έλληνες καθώς και εμένα προσωπικά. Εδώ περιγράφω πως υποδέχθηκα το μέτρο τούτο.

Στις 22/2/1987 μετά τη θεία λειτουργία στην ενορία μου, προσκεκλημένος πήγα στη νομαρχία Ευβοίας στη Χαλκίδα να παραλάβω το μετάλιο ως μέλος της εθνικής αντίστασης, με πολλούς παλιούς φίλους και συντρόφους. Μεταξύ των ομιλητών, μίλησα και εγώ και για την ιστορία αντιγράφο στις αναμνήσεις μου αυτή την ομιλία:

*Κύριε Νομάρχη,
Αγαπητοί φίλοι,*

*Σήμερα ζω μια στιγμή από τις ωραιότερες της ζωής μου. Πιστεύω πως ωραιότερη δεν υπάρχει! Δεν είναι όνειρο πια, αυτό που υπομονετικά και με παράπονο περίμενα και ήλπιζα. **ΤΗΝ ΗΘΙΚΗ ΔΙΚΑΙΩΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ.** Ήθελα να ακούσω την επίσημη φωνή της, ότι η συμμετοχή μου στην αντίσταση, δεν ήταν πράξη αντεθνική, αλλά δίκαια και Ελληνική! Και να που γεύομαι σήμερα χαρά και περηφάνεια που δε συγκρίνεται με τίποτε. Η αναγνώριση της εθνικής αντίστασης, έπρεπε να είχε γίνει πριν από πολλά χρόνια γιατί ήταν πράξη πατριωτισμού και γέννημα ολόκληρου του*

Ελληνικού λαού και σαν τέτοια έπρεπε να τιμηθεί! Στη φωνή της καταπατημένης πατρίδας έτρεξαν τα παιδιά της, εθελοντικά και χωρίς φιλοδοξίες, να πάρουν πίσω αυτό που οι κατακτητές χωρίς λόγο τους στέρησαν! **ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ**. Και όταν αποκτήθηκε, με αίμα και θυσίες, το πολύτιμο αυτό αγαθό, η πατρίδα επλήρωσε αυτούς που πρωτοστάτησαν στον αγώνα το δίκαιο με τον πιο απαράδεκτο τρόπο που όλοι μας γνωρίζουμε! Ήταν λοιπόν χρεωμένη στη συνείδηση του Ελληνικού λαού για αυτή της τη συμπεριφορά. Η σημερινή πολιτεία όμως, με αυτό το νομοθέτημα της αποκατάστασης, έγραψε στο ενεργητικό της λαμπρή σελίδα στην ιστορία, που την τιμά. Θα πρέπει να είναι και αυτή περήφανη γιατί σε αυτήν έλαχε ο κλήρος, έστω και αργά, να αναγνωρίσει και να επανορθώσει ένα λάθος και μια αδικία που όταν κανείς το σκέφτεται τον πιάνει ντροπή και θλίψη. Προσωπικά νοιώθω την υποχρέωση να πω στην πολιτεία ένα ευχαριστώ!

Φίλοι αγαπητοί,

Στη χαρμόσυνη αυτή γιορτή την επίσημη από την πολιτεία, ο νους μου πετά σε αυτούς που δε βρίσκονται κοντά μας! Άλλοι μεν άφησαν την πνοή τους στα λαγκάδια και τις ρεματιές άκλαφτοι και αδιάβαστοι και άλλοι άφησαν τον κόσμο αυτό με το πικρό παράπονο στα χείλη πέρνοντας μαζί τους το στίγμα του αναρχικού ή και του προδότη! Μ' αυτούς ας επικοινωνίσουμε ψυχικά λέγοντας αιωνία σας η μνήμη φίλοι και συναγωνιστές!

ΑΠΟΝΟΜΗ ΜΕΤΑΛΙΟΥ 22-2-1987

Ήταν η στιγμή που τόσα χρόνια περίμενα! Η στιγμή της δικαίωσης! Οι γιορτές εδώ και στο εξής πλέον είχαν χαρακτήρα πανηγυρικό. Στα μέρη όπου είχαν δοθεί μάχες με τους κατακτητές όπως στη Λαμπούσα και στην κακή σκάλα, ελεύθερα τελούνται εις ανάμνηση στη μνήμη των πεσόντων επιμνημόσυνες δεήσεις, συγκεντρώσεις και σχετικές ομιλίες. Τις επετείους αυτές τις τιμούσαν όλοι οι πατριώτες Έλληνες με πολύ συγκίνηση και τιμή. Τιμητική θέση είχαν αυτοί που είχαν άμεση σχέση τα παιδιά των, εκπρόσωποι της πολιτείας, δημοτικοί άρχοντες, πολύς κόσμος, αντιστασιακές οργανώσεις Αθηνών, Χαλκίδος και των γύρω χωριών. Από τις γιορτές αυτές δεν έλειψα ποτέ και πριν από τη δικτατορία και μετά την αναγνώριση, και ως ιερέυς και ως μέλος της εθνικής αντίστασης.

Την 18^η Σεπτεμβρίου 2005 μεταξύ των τιμηθέντων: 1)Καπετάν Μπετόβεν, 2)Δημητρίου Μάστορη, 3)Σωκράτη Ιωαννίδη, 4)...Βλάση, έλαβα και εγώ 5)ιερέυς Γεώργιος Β. Γιαννούλης παρά του δημάρχου Αυλώνας κ^ο Κατσούλη την τιμητική διάκριση του αντιστασιακού.

Στη συνέχεια η ομιλία μου στη γιορτή.

Αγαπητοί του λαού εκπρόσωποι σύντροφοι και φίλοι: Κάθε χρόνο το Σεπτέμβρη μήνα, ερχόμαστε σε αυτόν τον αιματοβαμένο τόπο, ταπεινοί προσκυνητές να αποθέσουμε ένα λουλούδι στο μνημείο της ιστορικής Λαμπούσας, γεμάτοι αναμνήσεις της νικηφόρου μάχης που έδωσαν οι αντάρτες της Εύβοιας – του θρυλικού Ε.Λ.Α.Σ – Οι ήρωες της εθνικής αντίστασης. Το ιστορικό της πολύνεκρης μάχης, λεπτομερώς μας το έχουν διηγηθεί χείλη αψευδή. Οι ίδιοι οι πολεμιστές που σχεδίασαν την ενέδρα και την εκτέλεσαν με επιτυχία. Ήταν οι ηγήτορες του 3^{ου} τάγματος, Προκόπης και Θανάσης Τζάνος με τους μαχητές τους. Εμείς θαυμαστές στις αφηγήσεις των άξιων τέκνων της πατρίδας μας, μας περιέγραψαν με ταπεινοφροσύνη το αποτέλεσμα. Σήμερα δεν είναι κοντά μας! Είναι μαζί με το αντρειωμένο παληκάρι, το Βασίλη Μήτρου, που έπεσε την ημέρα της μάχης! Ο κόσμος ολόκληρος θαύμασε τους Έλληνες και την πατρίδα μας. Και η πατρίδα μας αλήθεια, πως τίμησε τα άξια παιδιά της; Δυστυχώς γνωρίζουμε από πρώτο χέρι. Καλύτερα να τα ξεχάσουμε! Και το μνημείο που βλέπουμε μπροστά μας για να θυμίζει στις νέες γενιές καθήκοντα και υποχρεώσεις, και αυτό δυστυχώς δεν είναι της πατρίδος προσφορά. Είναι και αυτό έργο του λαού, των αντιστασιακών οργανώσεων, σχέδιο του προέδρου κ. Ιωαννίδη, είναι χρήμα εράνου του συντρόφου Δημ. Μάστορη στον Καναδά που κυνηγημένος και αυτός κατέφυγε, του δημάρχου Αυλώνος κ^ο Κατσούλη ο οποίος είναι και ο οικοδεσπότης της εορτής, φροντίδα του προέδρου του Νεοχωρίου και δωρεές μελών της εθνικής αντίστασης. Σε όλους αυτούς που προσέφεραν και κόπιασαν εμείς με την καρδιά μας τους ευχαριστούμε θερμότερα. Θα ήταν πολύ ανώτερο αν μια ταπεινή πλάκα με ένα Σταυρό, σύμβολο θυσίας, προείρχετο από τη γλυκιά μας πατρίδα! Θα ήταν σύμβολο ενότητας του έθνους! Αλλά και εδώ ακόμη φάνηκε πολύ φτώχη! Φαίνεται πως ακόμα μας τρώει το σαράκι της διχόνοιας και του μίσους! Αυτό διαπιστώνεται από την καθιέρωση διπλών εορτασμών για το ίδιο γεγονός! Μα ποιές είναι τέλος πάντων αυτές οι διαφορές που μας χωρίζουν και μας ντροπιάζουν σαν Έλληνες και πατριώτες; Προσωπικά δεν το καταλαβαίνω! Αν είναι θέμα πρωτείων, τότε πρέπει να νιώσουμε πως η εθνική αντίσταση είναι όλων των Ελλήνων προσφορά και θυσία! Δεν είναι κανενός ιδιότητα ή κόμματος κτήμα και κληρονομιά! Θλιβερή εξαίρεση μόνο μια μικρή μειοψηφία που συνεργάστηκε με τον κατακτητή. Στη γιορτή τούτη του λαού πρέπει να είμαστε όλοι οι Έλληνες αγαπημένοι, και αδελφομένοι να ξεχάσουμε τα μίση και να κοιτάζουμε μπροστά μας και το μέλλον και την πρόοδο της πατρίδος. Και σήμερα ήρθαμε να τιμήσουμε τους νεκρούς και να σφίξουμε το χέρι σ'αυτούς που απέμειναν, τους μαχητές της Λαμπούσας που μετρώνται στα δάκτυλά μας πλέον, αλλά και να χαρούμε την αναγνώριση της εθνικής αντίστασης από την πολιτεία. Είναι μεγάλο βήμα για την ενότητα του λαού μας, και όποιος προσπαθεί να σμικρίνει τη σημασία της κάνει μεγάλο λάθος. Αυτό ήταν κάτι που χρόνια το ζητούσαμε. Αυτή η αναγνώριση ξεκαθάρισε το δίλημα που όλοι μας είχαμε, εάν καλώς επράξαμε και αντισταθήκαμε ενάντια στον κατακτητή ή ΟΧΙ! Και η πατρίδα επίσημα μας είπε το ΝΑΙ. Με την αναγνώριση μας τίμησε έστω και ΗΘΙΚΑ. Σύντροφοι: ας σκεφτούμε και αυτούς που δε γεύτηκαν αυτή τη χαρά της δικαίωσης αλλά έφυγαν με το πικρό παράπονο πέρνωντας μαζί τους το στίγμα του προδότη ή του συνοδοιπόρου. Άλλοι σύντροφοι, κυνηγήθηκαν από το παρακράτος και πήραν τα μάτια τους για τα άγρια βουνά ή την ξενιτιά. Μερικοί είπαν πως η αναγνώριση δεν ήταν τίποτε το σπουδαίο. Όχι αγαπητοί, είναι μια δικαίωση της τελευταίας προκήρυξης του Ε.Λ.Α.Σ (που είναι το κύκνειο άσμα) «Για την ανάμνηση των αγώνων σας θα κοπεί ειδικό μετάλλιο και θα δοθεί σε όλους σας. Θα στολίζει τα γενναία στήθεια σας και θα περάσει στα παιδιά σας και στα παιδιά των παιδιών σας. Τρίκαλα 15-2-1945». Ας έχουμε την ψυχική δύναμη φίλοι μου να αναγνωρίζουμε και κάτι καλό που έγινε ή γίνεται σε αυτόν τον τόπο από την πατρίδα! Είναι αλήθεια πως όλα τα ευεργετήματα δεν έφτασαν για όλους. Ιδίως στα υλικά έγιναν διακρίσεις, αλλά δεν πειράζει. Δε ζητούμε τίποτε γιατί εμείς εθελουσίως αντισταθήκαμε και πράξαμε το χρέος μας προς την πατρίδα. Ας κοιτάζουμε να έρθει η μεταξύ μας αγάπη γιατί οι καιροί αρχίζουν και πάλι να δυσκολεύουν. Οι κατακτήσεις των εργαζομένων αντί να καλυτερεύουν φαίνεται πως θα χειροτερεύσουν. Λαοί διαμελίζονται, όσοι δε σηκώσουν το κεφάλι τους αφανίζονται. Κυβερνήτης του κόσμου είναι ένας και μοναδικός. Φαινόμενο πρωτοφανές. Οι χάρτινοι στρατάρχες του πρώην αντίπαλου δέους άφησαν τη χώρα τους μετά από 80 χρόνια

ιστορίας ακυβέρνητη, έρμαιο εγκληματιών, εμπόρων χασίς και λευκής σαρκός. Γέμισε η Ευρώπη πεινασμένους ανθρώπους που ξεπουλάν ότι έχουν αλλά και το κορμί τους. Και μέσα σε αυτή τη παραζάλη νέο κακό ξεφύτρωσε και μας απειλεί. Είναι η τρομοκρατία! Αυτό θα είναι το νέο κακό. Η ισορροπία του κόσμου έχει ταραχθεί. Με τι είδους αντίσταση θα αντιμετωπιστεί; Κανείς δε γνωρίζει. Πατριώτες σύντροφοι και φίλοι, ας είμαστε ενωμένοι, αγαπημένοι και να μην αφήσουμε τα πάθη μας να μας εξουσιάζουν. Ας βάλουμε τέλος στις διπλές γιορτές και η πατρίδα μας ας γίνει δικαιότερη στα προβλήματα που αγγίζουν το φιλότιμο του λαού μας.

Γεώργιος Β. Γιαννούλης Συν/χος ιερέυς Σεπτ. 2005

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΠΛΑΚΕΤΑ

Αυτή είναι η δεύτερη χαρά που παίρνω στο θέμα που χρόνια με προβληματίζε. Η πρώτη της πολιτείας και τώρα της τοπικής αυτοδιοίκησης. Αισθάνομαι δικαιωμένος που συνέβαλα έστω αυτό το ελάχιστο για την ελευθερία της πατρίδος μας.

Θερμά ευχαριστώ.

Παραθέτω μερικές φωτογραφίες από τις γιορτές κάθε χρόνου στους αιματοβαμένους τόπους όπου έγινοντο οι αναμνηστικές τελετές για αυτούς που

έδωσαν την ίδια τους τη ζωή. Η αναγνώριση της εθνικής αντίστασης, αν και αργά βέβαια, ήταν ένα χρέος της πατρίδας που το όφειλε για τα παιδιά της! Και το έδωσε!

ΥΠΟΥΡΓΟΣ Μ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

Απόκομα από την εφημερίδα <<ΕΥΒΟΪΚΟΣ ΤΥΠΟΣ>>

Φλογισμένα ράσα

Φλογισμένα ράσα που τιμάνε την πατρίδα κι ήταν έκπληξη που εντυπωσίασε η ομιλία του π. Γεωργίου Γιαννούλη πρεσβύτερου στον Αγ. Λουκά, την Κυριακή 5 Οκτώβρη στην Λαμπούσα και στα αποκαλυπτήρια του μνημείου προς τιμή της μάχης που έδωσαν

οι αντάρτες του ΕΛΑΣ στις 3 Σεπτέμβρη του 1944 κατά των Γερμανών. Μια ομιλία μεστή, με ουσιαστικά ιστορικά στοιχεία, με αποκατάσταση της αλήθειας συμπλήρωση των κενών και περισσότερο απ' όλα με την προοπτική η οποία συνδέει τους αγώνες του χθες με τη σημερινή πραγματικότητα.

Μια ομιλία υπόδειγμα όχι μόνο σωστής εκτίμησης των σημερινών πραγμάτων, αλλά και με αλήθειες που ελάχιστοι τολμούν να πουν όπως λόγου χάρη ότι σήμερα με άλλα μέσα πραγματοποιείται ότι ο Χίτλερ επιχείρησε στην διάρκεια του πολέμου. Το πλήθος χειροκρότησε με θέρμη και ήταν η αποδοχή μιας ομιλίας υποδείγματος για την οποία του πρέπει ευγνωμοσύνη.